Le rdo mare

Perloclo Kulturi Serre: 1 - Amor: 3

03 2014
5 tl

www.ursivakurdi.org

Wayire Perlode
Mikail Asian - Devrim Tekinoglu

Sermiyane Perlode
Dogan Munzuroglu

SermiyanE Kw6 Nu§tene
Devrim Tekinoglu

Radakte
Mesut Keskin

Fotografi
Devrim Teki noglu

Grafik
ilknur Kavlak

Flayat Yapim Basin Yam Matimacilik
Organzasyon San. Tic. Ltd. 5ti.
Katip Mustafa Lelebi Mah.
13iiyiikpamtakkapi Sok.
No.:22 0.:10 Beyo§luilstanbul
Tel.: 0212 243 13 63

e-mad: perloda.ma@gmail.com

Win Hamm Yayin Dizim Matbaaalik
San Tic. Ltd. 5ti. Davutpa5a Cad,
GOven San. Sit. B Blok No: 366
Topkapi/istanhul Tel.: 0212 544 66 34

Temsilkarina Ewropa:Betiil Tarim & Lisel Asian
E-Mail: madergisi@gmx.de

Sponsor:

MTA
DEKDRASYON, EMLAK, IN$AATTAAHHUT TIC. LTD VI

Mehmet YibT

G: 0 532 775 10 24
E-mail: mehmet@mtainsaal.com

tizgarlOk M. Tevfik Fikret C. 18. Kayi Apt. No: 60/9 ANTALYA
www.mtainsaat.com

www.arsivanadolu.org

dezna Pirbabi Mikail Asian 1
Ax ye mi ro bo ke, me g8na mu kerda lale Ali Haydar Umut 3
Amaena Deman8 Serre Hasan Yildiz 5
Satdna: tarixd phagikerdena siftiye u tarix8 xdgtiye All Himmet Dag 6
B8musir, B8pir, Berayver Saheyder Veroz 8
Dewa Lertige ra di ciniku de cimat Giil Hiir 9
.11.iyo ke tertele de wes mendo, tey mobet Erich Fried 9
Ambargo Be 'izin Kagiclrya Dogan Munzuroglu 10
Pasa, Dewa Heciko, gd Hesend 6erifi Sero Melek elzgii S8nmez 12
Qemd Pas8Seydi Xidir Eren 14
Teraji... Cengiz Asian 24
Ma u piy8 isani- Nurgile Firat gelik 25
Gejo, de ca verd! Fuat BRUSK 27
Dengb8j 0 §airan8 Gimgimi ra Baba Dewrds (1938-1999) Wus8n8 Gestemerde 28
Mitrib8 B8welati All Beyta§ 32
eynikdb§merdisi AliBEYTA6 34
Mticahit Gdkeri de "Dara Hdni" sero reportaj Serkan Sariata§ 35
Vas8Thali Akin Yanardag 38
Asma verd roji Asm8noB8wayir 38
Zent micle giy8 visiya Muharrem Cici 39
HUYAYi6 Mehmet Seyitalioglu 39
Riy8 Mawo 6ia Daimi Dogan 40
Bexto Siya Yiicel Essizoglu 40
Veng8 To Muhamed Deza Batur 41
Markasor Yilnnazcan 6are 42
Sanike u Hard dina Rabia Rinde 43
Asig derib u Saseneme Tevfik 6ahin 45
Ders 3: Nam8ta8 kes u giyu 46

www.arsivakurdi.org

6ezna Pirbabi

Mikail Asian

Lele sodiri de cike-cika mirciku biye tera. Beytiku seba xatire sodiri lulame xo vati. Sodir ge be tici beno, ge be hewr, ge ki be vans beno. Seba beytiku sodir her dem sochro, laiqe lulamono.

Kilamone beytiku ra dime bine kase gewri ra venge di mordemu bi berc. Mordemu ra jiiye ebe zengel herd lumtene, o bin Id cira game peyser vmete bi.

Hulūne zengeli ra halende beytiku recefiya. Leyriku merex ra vesaniya xo, xo virra kerde. Ni mordemi paga xan u xirabiye ca kmene? Na qtsawete biye bare vile beytiku...

Mordemo ke herd lunit'enei werte araqi de mend, bete ra zengel da piro, hete ra ki kut sor; „Cansa, bine na page de zaf ci esto, itha ra neci qomi ame, siye, kesi merax nekerdo" vat, bine herdi ra kes-pes u tae lunce khani onti teber, peye xo de kerdi lhepa Cansay.

Zerre Cansayi bi sa, hurdi hurdi lunco de nia da. Heyderi reyna zengel da piro, na re kardia zengine vete, dima dariya nemcete, catala kerrine u pirtike kuzike.. Qi ke vet, peye xo de kerd lhepa Cansay. Zerre Cansay oncia bi sa.

Reyna zengel da pro, deyra ci vet, hama zerre Heyderi oncia ki ara raji nebi, cime xo bi tan.

Reyna zengel da piro, thaba neveciya. Zerre xo de „Zerrn cino itha de" vat, choke xo silciyay, bi duchl.

Cansay va „ ne Heyder, ti gerenay cik?"

Heyder : „cae, nezanay, ez gerone cik? Pirtik'e kuzike veciyay, hama kuyo, zerrn tey Ono!"

Cansa : „ma no ciyo ke to bine page ra vet, pero zerrn niyo?"

Heyderi sere xo carna ya, peye xo de destone Cansay de ser kerd, rasti ki deste Cansay de her ci bi bi zerrn, berreqiyene..

Heyder sas bi, mend; cline xo amey teber. Feke xo de milmiliya, va : „mirase pirbabi deste her kesi de zobina aseno;

bme herdi ra ke vet, khan u khun bi,

deste mi de ciqa ki sifkek bi,

deste to de zerrn u sem bi..."

Sere xo dard we, asmen de nia da. Peye hewru ra rosti vare.

Beytike: Serce Kusu

www.arsivakurd.org

Ax ye mi ro bo ke, m e çêna mi kerda lale

Ali Haydar Umut

Ma Mazra Pemeligi de niseme ro. Name dewa ma Seymormdono. Tirki cira vane `Pamuldu Mazra ma de ki mha bendo virazene, virniya guya (awa) cheme ma cene, kene ra gol. Vane, 'ma cira alatrik vezeme: Name mazra ma ki no ra pira, cira Tirki vane; cPembelik Barajil Derde na hope xo vira mekeme, roze oncia xu cerexneme ra na qesa hope set

Mazra ma tene dewe ra diiriya. Nejdiye dewa Pasi dera. Mektev mara diiri bi. Eke biyene zimiston ya ki usar, u cag zof yore vorene, siliye ki zof vorene. Cokena mektev siyaene zof cetin bi. Serra 1972ine de waa mina ke mira pila, a be di tenu ki cene ape mı, Hes Wusen pia si Depe de yatili de (Tirki vane `Karakocan Yatili Bolge Okulu') wend. Name waa mı Husniyawa, cene ape nu ki Nadira be Gulsume ra biy. Gulsume na dime siye heqiya xu.

Hire Orley& hona newe siye mekev zone xora bagse zon nizonene. Tirki nizonene, qe nia cekuye fam nikene. Je xego nata - dota nia dane. Nithowrene ke kesi ra ciye vaze, pers kere. Axiri roz be roz ten& Tirki misene. Hatani 15 tatil ni domono dewe nerusnene. qke yasago... Curie ceno ki perro, zof geriveni kene, 15 tatil pine. A roze yena, resena. Domoni zircene, kene ciliviliye, dest - mngone xo ser kay ken& ben& ra sa, vane, 'ma some, reseme ma o piye xo, bira o waone xora: Malimone xora qarno cene, remene, sone, qantone xo cene, erzene ra xu phosti, cevere mekevi ra thil bene, sone. Her kes sono dewone xo. Qene ma siye Depe de niste ro otobiz, hete dewe ser kewte ra rae.

Ma *ce* de bime, zoneme ke waa mi i yene. Ma pencere oda ma de qayte rae keme. Ma nia da, dota bete Sote de toz u duman ust ra, kewt ra teworte, axiri otobiz mara osa. Cime ma rao ra perre. Otobiz ame duste hiniye ma de vinet. Citor ke vmet, ma Over de xii da, davacerde remayrne, sime, reitime ra otobiz. Ma kerdo ra hayleme, virare ftme ra zumini. Maa mi ki ame, reste ra ma. Cena xu kerde ra xu virare. Na het, do het de boyna phaci kena, zu het'a ki boyna bervena. Eke maa mi berve, Husniya ki xu fist ra bervis. Bervise dine ke heve bi ra sikut, ma kewtime rae, het& ceyi ser de sime. Maa mi boyna qesey kena, Husniya ra ciye pers kena,.hama Husniya feke xu kerdo ra cip, qe ciiab ci nidana. Ma sime, restirne qe. Ma perine dorme Husniya gureto, nia dame ci. Boyna cira ciye pers keme, hama a yena ke ciiab ma do, oncia xu tepia cena, qesey nikena, heni mote cimone ma biya, tu vana belka tae qesey vatene, biye gılor, heni gule de mende. Heve feke xu kena ra, tene solix cena, yena ke ciye vazo, onca nithowrena ke qesey taken), qesone xo, xo gule de quletnena ro. Ez ke vaji, heni na qeyde de sate verde ra. Maa mi boyna vajina ped,e vana, „isa mi, tu qey ma de qesey nikena?" Husniya lese ra zof sipiya, cokena maa mi be piye mi ra cira vatene `Sisa mi'.

A sate ra dime, dema ke maa mi endi teseliya xora kewta. Oncia hestiri cimo ra kerdi ra war, hurd' deste xu kerd ra girmike, da ro sene xoroi va ke "ax ye mı ro bo ke, me cena mi kerda lale 1" Bervena, bervena, çêna xu kerda ra xu virare, zerre sene xo de givisnena. Husniya ji oncia berve. Bervis kewt ra tewerte. Ma ji bervayme.

Na bervis ra dime Husniya qayte zerre cimone ma perine kerd. Reye di qayte maa mi kerd, xaftla ame' ra, zon qesey kerd. Maa mi damis nebiye,

www.arsivakurdi.org

oncia bervena. Ma endi Husniya gos dame. Husniya vake: „mudir am6 dersa ma, mara va ke, qe kes zonê xo qesey mekero. Her kes teyna Tirki qesey bikero. Sima ke şiy çê, c'e de ki zonê xu qesey meker& oncia Tirki qesey bikere Va ke, 'eke mektev de kami ke zonê xo qesey kerd, gerre, bikere, mahmo ra vazere'. Sima am'e itha ke biwan'e. Sima ke Tirki mezone', bese niken& ke biwane Cokena, ez nithowro ke simade Zone" Ma de qesey bikerine.

Husniya heni vatene. qike mudire' na dewlete a tersnay be. Hem tersnene', zu mileti na qeyde ra werte ra dard6ne we. Husniya ra dima ez §iyo mekteve' yatili, mira dima bira'e minê bini ante yatfii domonê ciranone ma ki amey, yattli de wend.

Maa ml, piye mi me ke nia durimes waa mi di, na rae ez ke kewto 6 serri, ez rusno mektev6 dewa ma. Va ke, sola Ali Heyder hona ke niOyo sifte mektev'e dewe de tene' Tirki bimiso, wa yatıİi de heve`na reet kero.

Niha Husniya 48 serre dera, ez 45 serre dero. Nae' ke yatili de wendo, qe zu domone' inc Zon' Ma nimisL Yane', na dewlete hona ke ma domon bime, kilıt na ra zone' ma ser, ma kerdime lal, verdayme ra, late' zon'e' ma ki est ra gruye, heni §i.

Yatili de zu mudire' ma bi, name' xu Ali Atar bi.

www.arsivakurdi.org

Erzirum de amo dina. Tharve ra dime (12 Eyhil Askeri Darbesi) ame mekteve ma. Kewt8ne dersa mawa matematiki. Ma ra vatene, "Bir Kurt Tiirkten daha da Kiirtce konusmayi biralcm, size bir sey kazandirmaz. Diinyada gecerli olan Turk dilidir". Na qesa dey qe goson8 mira nivejina, nibena tever. Zerr8 mezge mi de heni boyna cmgena. Yanes, inc ma kerdime Tirk, j8 phizanga hero, zone' ke ma fek dero, tira xo kerde ra pede, ma kerdime lal, heni verdayme ra.

Sar8 Pasi p8ro mordem8 ma8. qike maa mi Pas rawa. Pas ra Wusene laz8 Xa1 Memiki ji si be het8 ewligi de (Bingo!) yatili de wend be. Wus8n ki serra waa mi Husniya dero. Waxte ra tepia Wusen am8 dewe, qe nia zu gekuye zone ma qesey nikeno. Milet se keno, nikeno ke, u oncia Tirki qesey keno. Sar8 Pasi name WusEni "Wuso Tirk" na pira. 0 nam8 heni dey sero mend, şi. Wus8n mka zon8 ma qesey keno ya ki hona pe Tirki dewam keno, qe xevera mı cina. isala ke o ji amo ra cornerdiye, cerdo ra zone' xu ser.

Asimilasyono pil, milete ma ke rusna geriviye, o ra dima kerd ra rae. Her ca de mekteve yatili Bolge Okullan) kerdi ra, domon8 sari Dairni rusnay na mektevo. Uza de domoni zor ra kerdi ra Tirk, verday ra.

Wastena mi awa ke, isala na perloda Ma mare bena derman. Ma t8lewe milete xora ce'reme ra zone xu ser. isala hem kilit8 zone xo keme ra, hem sewle dame xo, hem ki dame na dina.

AMAENA DEMANt SERRE

Va qefeliya, tene aras guret, sill u sepeliye dima
Herdisa de sipiye desmde kut zerre, va ke,"ez eleu"
Xo hini sana ra ke, hard bi sipe, her ca cemediya
Dar u ber rut u rupal mend, qul vesan u tesan
Gula xo kerde pak, va ke, ezune amu, zimistani

Sere kou de vora sipiye sewle dana hard u asmeni
Giran gran belek gino be kerte koane na dormu
Dere u derxulu la*sano xo ver, ser de sono
Khewe kuto !Egan& daru, tae ki vihku ra xemeliye
Pira tersanake kae xo kay kena, va ke, ezune amu, usari

Hini germo ke, vane, mezge isani ser de hak pojino
Meywe u zerzevati biye deyra, genim hega de mend
Naxir, welenge do pede, voz danê, tozi ki erzene
Na azevi ki hete ra biye bar, laz u (key zewez pine
Astor ciiyn de musene uncene, va ke, ezune amu, amnani

Riye asmeni de hewni biy gindelik, biy sing u ia, sur, khewe
Biy çeqer, bulisk peqa, rengi, req u teqiye kute tewerte
Dima cor de kerd war, vora, miya Heqi berza berz gm sikna ma
Ca be ca dari biye ruti, lizgu de perr u viliki permeliye no
Vas u simerr dawasna mereku, va ke, ezune amu, paiji

Hasan Yddız (2013)

www.arsivakurdi.org

Sat&na:

tario& phavikerdena siftiye u taril& x4tiye

Ali Himmet Dag

roja verene
dina ante inragene

1.
e§q cevere xo keno ya, ma re
canke ma heni wazenime
Olake late şewe ma dest dero, erw
evi ma ceno qelbe xo
satena

cane *yare* virana mi de
ze Awa qhelkaniye zelal u sipiyo
cunke ma heni wazenime, em§o
ma zerre laser& xo de xeneqinime
satena

qelbe ma hurdnna vmdene
teyna qelbe e§qi erzeno
cimke ma heni wazenime, em§o
u me§te u bero u bintero u her daim
satena

ma sera ene peser, cenge hard u asmeni
cm-Ike ma heni wazenime
cimke ma re thalde lazımo, eino
adire got ma araq araq mino
satena

roja &dine
asmen ame viragene

2.
xo zerre lhapa mi de ana peser, a§me
ze ü gfienchka ptrci heni germin, cala lhapa mı de
se ke theyr u thure alemi pro
halene destane mi de §one hewn ra

roja hireyine
qkera kerdene

3.
ez şıma re heketa xo vano, ewro
cunke ez heni wazeno
keno wertage tarixe xuye xegi, ,pma
§ima keno §are ma
pre qome homete

roja prine
hewne §eybi u pisinge u (er0

4.
jfi pisinga mi biye, waxte
u name pismge hewre biye
renge Oliye de bi, renge cimane ptsinge
se ke nuj rmj gewr bi

ni§t bi tabane xo ra, Oyene, ji.i cerci
verba qtyame Xaruka
§iyaene §enatiya de kehribara
eke kefe mordemi ca dero
ze ê çerçi

mı va, pisinge ra

gami siste, qori gewende'
choki xaxude, zani §ikiyae
u her teyre cplancika, sing u sia
eke mrabino, hale mordemi

va pisinge

roja phoncine
xegtina siftiye, pnT, apne, benig

1 gewende: tembel

www.arsivakurdi.org

5.
xegtine nawa ya, endi neno mi viri
mi ya lhape pırç da bi cerci, ya asme
ya ki pisinge virna bi jü benist vera
jii benist seba Gulbare
sima rind nas kene, a bejingbere[2]
a wastiya mina geyaliye
a gezala esqe besindori

roja hawtine
dewr4iya eŞqi u Gulbara bejingbere

6.
eke sima viri de nemendo, ez reyna vaci
Gulbare bejingbere biye
bejingbera hawta u hawt miletu
wastiye axir zemani pero bejingbere
ez heni guman keno ke
dewresiya esqi ▮ a ra menda

roja hentine
her fi kiino tera

7.
se ke mi vat: Gulbare bejingbere biye
gerci dılmıj[3] bi, qilaci hermeni bi
ez xormecik biyo
waxte

eke sima hona fam nekerd
ez oncia sima ra vaci
ez hermeni biyo waxte
Gulbare dılmıje biye
cerci xormecik bi
qıIaçi bejingber bi
pisinge lhape pirci biye
asme gala lhapa mi de biye
u name kutiki hewr bi
leylege sing u sia biye
u nist hi =Mane xo ra, siyene, avsanci
verba Xaruka: jii dewa, Gimgim de

kilmek ra
her kes safe ma bi waxte
ez sate Gulbare biyo
gimke mi heni wastene
Gulbare wastiya mi biye

ciyo ke besik eno mı viri, uyo ke
Gulbare wastiya mi biye
mı lhape pirc da cergi
qılaçi ra jii benist guret
hurendia pismge de

mi benist
u kerd feke Gulbare
Gulbare benist ciit, ciit, ciit
u da ml, defena

phacikerdena mina siftiye nawa
tarixe esqe mi de

2 bejmgber (Khurmanci): elekci; apq
3 Zazao Sunni

www.arsivakurdi.org

Mmusir, Mpir, Mrayver

Saheyder VEROZ

Qese derg neken.

30-40 serre ra aye musire(mursid) ma bi. Bomosunz vi. Majgerd ra dewa Sovage ra amene.

Ma Silizunime. Dewa ma yetege Koe Anavare dera. Uca pistune Desimi say beno. 0 waxt Kirmanciye hona payra viye. Hona tesire Tirkeni honde ma sere One vi. Wesiye her hetira eve adet u tore' Kirmanciye ra ramiyene.

Musa (mursid) ke ame, hewa dewe vuriyene. Sae ke her 0 biyene pak, biyene teze.Qorni sere zof giraniya xo biye.

Dima serrune 1980u de musire ma si haqiya xo. Endi ora tepia linga musiri dewa mara birriye. Kes neame.

Pire ma bi. U ki Bomosuriz vi. Qereqocan ra amene. Name xo Sdeman vi. Linga xo seqete viye. Ma cira 'Piro Leng' vatene. Zof rind, zof riwayis, zof qelender vi. Gegane zumust' vora miye de vejiyene, amene. Pil de pit, qa de qiz vi. 2002 de si haqiya xo. Uwo nawo, endi pire ma cino. Jii laze xo Kanada dero, name xo Duzgmo. Merdena pire mara dime endi ma Sthzu bepir mendi me.

Rayvere ma bi. Pilvanak vi. Heniye Dizdu ra q6 Wire Xate ra vi. Dewa xo mara nejdi viye. Her kedere dewe de u hazir vi. Qe mi virra nesono, ma domon vime. A serre zof yore voray vi. Dewe de ju ce zof feqir vi. Ma niada ke, bovera werte yore de mordemeke qatire bar kerda, yeno. Yoxro ke rayvero, i ce feqiri re ardi arde.

Rayvere ma par si haqiya xo. Nika endi berayverime. Endi kes neno.

Mavene 20-30 serre de her 0 cutiri nia vuriya. Quhri honde bime kemi. Çutıri her 0 ma destra vej iya.

Ma tolive Raa Haqi vime. Raa ma de gune (gereke) kes bepir u rayver nevo. Be, bivine ke, dina vuriye, rae vuriye, her 0 vuriya.

Mica endi Musir cino, Pir Ono, Rayver cino. qralfge ma, ma dest de maneno.

Pers ken, raa ma re se bi? Ma mka se bikerime?

www.navsivakurdi.org

Dewa Lertige ra di ciniku de cimat

Gill Hiir

Helika Sewe

Waxte de jii cimke kuta ra. Mormek ki mali de biyo. Roze ma u duman biya, Şfiiye biya. Mormeki ser kerdo ke jii cinike veng dana. Vana "Waa deste zimi!" A ki vana `Waa deste veroji, ciko?". Vana "Vijeri jii cenike kuta ra, ewro sonde ez son, awe ke de ci, ez ben muye, kon werte awe. Son cigeruneae(ayn yazilmali) cirakone, ane, sonde xore pozenime, wenime." Mordemek a linge mali caverdano, sono. Kam ke ce de esto, cire vano, "Ewro sima çı ke dame cirnke, yamo yamo, xebera mi bibo!" Gocine ceno, tekino sono. Awe bene, dane ci, mormek xafilde reseno ci, ser keno ke tey muye esta. A muye ceno pe, beno ke adir erzo, muye dest de bena periye. Gocine keno pira,Periye endi neskina Oro. Periye manena, ninu re non pozena, kara ceyi kena. Roze Şiliye vorena, vorena. Na sona vere chemi, berbena, yena, sona. Vane, "Tu ca heni kena, derde to ciko?" Vana "Siliye vorena, domone mi vere chemi dere. Nika laser yeno, domanone mi beno. Mi raverde, ez xore 0 waxt gocine cira oncene, periye bena vindi, sona.

Leyri Lawen6

ewres, cewres u ponc serri ra raver jü pir sono çê taliba xo. Sodir wurzeno ra, taliba xore vano,

"Talib, mi ewro hewn di."

Talibe vana,

"Xer bo piro, to ci hewn di?"

Pir vano,

"Ewro hewn de dele teleqiye, merediye ra, siye hewn'a, leyre xo laway."

A vana,

"Piro, nika, nu ciko?"

Pir vano,

"Nika zemane yeno ke, domoni qeseykene. Qe firsend ma u piye xo nedane." 0 waxt nika biyo no waxte ma.

Qeseykerdogi: Sevim u Gugercine

Arekerdoge: Giil Htir

ifiyo ke tertele de wes mendo, tey mobet

A waxt de to se kerd,
Çiyo ke to gereke nekerdene?
„Thaba nkkerd"

Çiyo ke to gereke bikerdene,
11(to nkerd?
„No u ciyo bin,
Nia u heni:
Tae

To ça thaba nekerd?"
„Terse mi est bi"
Ça to tersa?
„Mi newast bimiri?"

Na sebet ra kes merd,
Çıke to newast ke birnire?
Heni zon ke... heya"

To wazena çiyê vace
Çiyo ke to nekerd?
Heya: To ra pers koun,
To ke hurnia mi de biyene,
To se kerdene?

To wazena tene dye vaare
Çiyo ke to nekerd?
Ez won; to sero newazon dye vadri

Ez jij nae zon:
Meste birro
Kes wes nemaneno,
Ma ke ewro and thaba nekem

Erich Fried

Almanki ra ornais: Perre' Sodiri, 16.07.1994, Frankfurt
Eslê kilame:„Gesprach mit einem Oberlebenden"

ci

www.arsivakurdi.org

Ambargo Be `izin Kagidi'ya

Dogan Munzuroglu

serrane verenu, Nae ra des, des u phone serri raver Denim de ambargo est bi. Ma ke siyene suke ra 0ye guretene, dewlete "kontrol noktase virasti bi. I "kontrol noktasi" de mara çi guretene: ciye werdene, pile radune, dewe berdene be izn'a bi.

Çı pers ken& wandoge mae delali; i roci sere, peyser mere. Erzaq be karnan'a dene dewu. Mubute çêyi mordene, gore mulxite çêyi seker dene, qay dene. Ma ke nistene araba, bisiyene cae, siyene qereqol ra izne guretene. Qereqoli xete (kagite) d 'ene ma. A xete de qiyo ke ma berdene, name i çi nusnene.

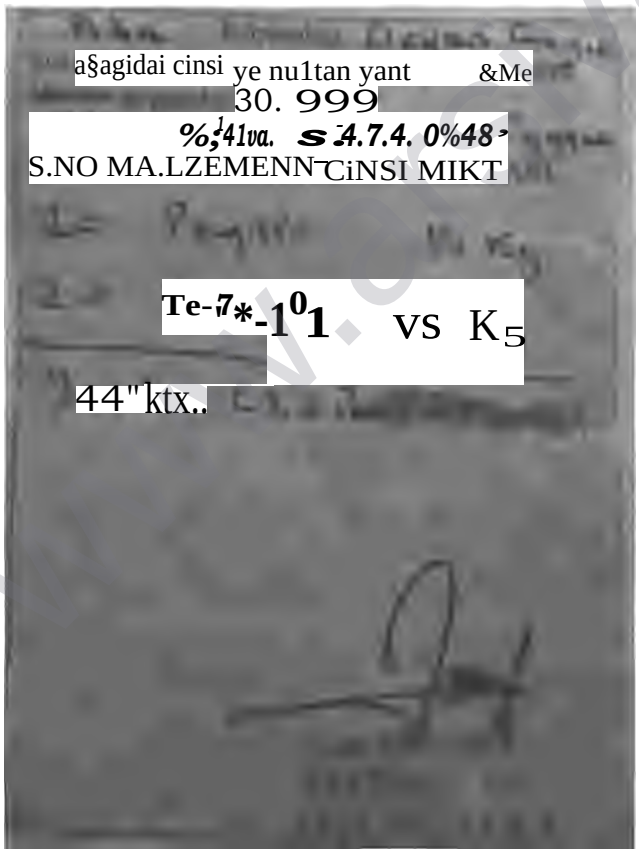

ki son Xarpet, tae ci guretu, ezu xore seri qereqol, izne biceri. Sim qereqol, izne bicim. Neyse, siyu qereqol, mı qawusi re vat, "di kiloy thoraq, di kiloy ron bon Xarpet." Xeta de qickeke de mı dest. Mi xeta xo gurete, nistim araba, sime. Araba zor bela guriye, ma kutim rae. Sate, di sati sime. Araba findete. Çêber bi ya, di-hire cendermi (nizami), jii çawus kuti zerre. Kuti zerre, va, "iyi yolcululdar. Liitfen kimliklerinizi ve gida izin kagitlarinizi çıkarın, biz arama yapiyoruz."

Vane, "ma arama keyme. Kimlik kontrolii var." Neyse, ma kagite xuye ambargoy yeti. Nufise xo'yi ki veti, pinime. Bere, ser lure, xore sime. qawus ama, tek tek feteliya. Xetane destane mileti ro ser keno. Hela 0yo ke torban de, be xefa jiibini ceno yan neceno. Neyse, torbeo jü mormeki kerd ya. Werte de jü kundira de girse esta. ÇawuŞi vat,

"Bu nedir?" Mormeki vat,

"Qabaxtir." Qomutani vat,

"Ben buni qnacam." Mormeki vat,

"tobi tobi, qabaxi niye qiriyor, qomutan?" Qawusi vat,

"Bunun iOnde bomba olur, eroin olur, belki de bir cift 9Drap bile vardir." (Tae wandoge ma belki nezane: ambargo de lunci, gorey, pile radune ke diyene, guretene). Mormeki vat

"Mom biro, tomete biro; Allah'in yarattigi kundirda nasil bomba olur, qomutan beg?"

www.qevyakurdi.org

Qomutani vat,

"Ben anlamam, ben bu kabagi luracam." Mormeki kerd, qomitani kerd; kundire gurite, berde, a dot de silute.

Nika, qomutan be xu nesikneno, dano mormeki, vano "sen giracek!"

Mormeki kundire de kemere ro, kundire biye di leti, sıkiyê. Hefe ma be kundir'a ama, qe pers meke. Mormek vano, "qomitan, bax, qabagimi qırdın, parasini veriyor mi?" Qomutan bine zimbelan'na huyino.

Mormeki werte kundire ra dendike veta, vano "bax, icinde dendik var; al ye, bax, zeyirli degil, a:'

Neyse, kundire ra reyaym ra. Qomutan ama lewe jii cerake, xeta deste cenike ro ser kerd, uca de "yogurt" nusno. Bidoni kerdi ya ke werte de do estu. Vat, "yogurt nerde?" Cenike ser kerd ke rasti mast rae de celqiyo, biyo do. Raa Puhri u mabene Mamekiye, pero cal - cuxire. Araba gina ciuuran'no, bidone celqiya, mast biyo ze day. Cenike vat, "ma qomutan, bu yogirttir, a; yolda ayran olmis."

Qomutan biyo leyme seytani, vano, "bu ayrandir, yogurt nerde?" A, ma kerd, qomitani kerd, be mdwa inam nebi. Cemke be doy'a araba ra ne ro, gurete, berde. Ma araba de pit.

Germe perocio. Hak qina kerge de peseno. Milet bine iskenci do. Tae ciarnerdi araba ra veciyay, siy, siya dare de xore nisti ro.
Telsiz de qesi kerd, se kerd. Cae ra cire emire ame, se bi; do guret, cenike verde ra. Ma xore nistim araba, sime.

Ambargo heni bi, wandoge mae delali. I roci sere, peyser mere. Ma ke cik guretene, hurdi hurdi mordene. Eke lista deste inan de name xo cino, mara guretene. Asman'na tepia dene ma. Boe kutene ciye werdene, ma guretene, estene kutku.

www.arsivakurdi.org

Dewa Hedko, Çê Hesenê Şeriffi Sero

Melek Ozgii Rinmez

Murat Pasa, Pap_ biyo; hama tim zulimkar biyo. Yane, hem dewe re fayde xo zof biyo, hemi ki dewico rê zof zulimkar biyo. Hegae dewico Oro ebe zulim ra dest ra gurete. Kode gemm do juye, nezo, non dd juye. Figareice dewico ki pero are guriye, xore pize xo kerdo mad. Esqiya ra ki pia biyo, esqiyae xo kene top, ane, o ki beno zengun. Axiri iste sore (sere) xo werd.

Ju serre amo, i hegae Hedko pero ramite. Vato emser naino perine ez ramon, genim mire bo." Veri motdr One bi. Ramito, de> cinitene, milet genim veto, berdo. Bone juye de ki esto peser ke Pasa usar bero, ofiso de biroso. Milet pero vesono, 0 genim uca ra beno, roseno, teyna weno. Nafa ki ospice kewta i genimi, merre kewto ci, ey ju kod'e' genuni uca ra neberdo, honde genim pero heni siyo. Khalke tu Mam heni qal kerdene. Heni zuhmkar biyo.

Pasa yeno ceane beliyo de fetelino. Hedko de ke çê khalke tu zenguni, yeno uca, çê Hesene Serifi. A Saxluce deka piye to ki zof chere biya. Bexo dewa Saxko rawa, coka cire *a:duce vane. Name xo Xeca. Merde xo Hesene Şeriffi nesiyo eskeri coka tun q4ag biyo. A ld nia z'e ciamerdo tufong vile ra hata sodir hegae xo beide kena. Milet vesono. Hega ke sore xo tene bi firigin, pesewe yene, qofke tirene, bene, kene husk. Ju emm de kune, kene ardo, yaxut kene bijeriko. Dan& zov - ze0 xo ke memire. A Saacluce ki coka hata sodir tim hegaane xo bekle kena.

Pasa ju roce teluto, amo uca. Qorume xo ld tey biyo, i ke ceane fequo rê bene meyman, neano lewe xo. Esqiyae xo pere, oltino clane are, ane ey ya, ino bekle keno. Esqiyae xo ju Saxko rao, çê Gdmko ra Hesen Useno, birae Mile'. 0 ki mordeme a deka to Saxkice biyo. Ju ki Gule Qunculo, dewa Qunculo ra.

Khalke to vatene, "amo kose de nisto ro." O ld tim tufonge xo lewe xo de nano ro, &ma ke uca ra ca nediyo ke, verbe xora cae darde kerdo. iste, cue ezat ikram kene, xeyle esqiyae xo bekle kerdo, esqiyae xo ame. Khalke to vatene "ez new-des serre biyo, ma vetime teber, hama mi Ober ra gos da, zerre ra veng ama, xurrr! Heqebe oltmo ver de keno re Vano, "nafa ki cira xeberi dano, vano, cserefsiz, su, a heciebe mi Mar " Heqebe xo wasto, heqebe ino kerdo thol, oltini kerde heqebe xo. Di-hire teni oltini cld ci, nedd ci, vato,"ser'e!".

Tabi, eke heni keno sa, esqiyay qarine. Zonene ke qoruciye ey 0ane bino dere. Sifte ce khalke to pey ra kilit kene, zıncıle kene sero. Ju ki daro qohnd kene ci ke, eke Ober sanaro, zinale mebo ya. Nafa ki sone qoruci i koti sa, i ceu ki zmale kene. Here Hedko Keeciyo ki chame xo zofe. Nafa ki yene, Oame ane, lurpite caxmise ci kene, loone ra erzene cer. Ju, di, phonc, des... Oncene, locine ra erzene, adir - lule kuno 0. A serre ki ichalke to ino zerre c'eyi de maa xo hord lunito, xore ron be geninda kerdo bine hordi. Sero ki xisir kerdo ro, qiqil kerdo ro yane. Heni kerdo ke hane tasildari yene sayim kene ya, eke des kodi gerume tu ama, kodo chile to,

www.arsivakurdi.org

I bini dewlete cena, sona. Coka dewlete ra dane we. 0 mal ra bila, bizo ra bila vergi guretene, ez resto i vergi. Tim arn8ne ke heni mal - naxir bimore, ma bizi guretene, ta8 berdene, kerdene werte birri ke i mev'en8. iste, ino ki ran& xo be gemme xo ta8 tirto, pesewe dest ra vay do, ardo, kerdo çolike. 0 ki tey veso, misir ki tey veso. 0 mal - name xo pero veso. }Chalice to vatene ke, "eond serrio, a buya roni, buya geni-mi ee mara neveciye."

Sere e8beri ra ju peneereo qiekek biyo axlci-ce cam sikito, di teni One xuye, ju lace xuyo, ddmane xo uca ra este teber. 0 are de Pasay vato, "Xece, Xece; qe cae eino ke tı reye bere, a tufonge mi bide mi." Bexo nesono, tufong8 xo nidno ke, eke mirena ki Xece bımıro. ino ke xora axura xo de, teber ra bell niyo siiax kerdo, zerre de ju kemere ke ante, dipeige tufongi ra da pro, silax ncino, uca de pencereo qiekek beno ya, ju rosti bena ya. Veri dewo de pero heni kerdo, eike esqiyay yene, dismenine esta. Xece ama, tufong c16 ci, ey ki heni kaleka adiri ra vi-yarno ra, berdo, esto axure. Pasa uca ra ju ndpa, juye kerdo dirbetin. iste, esqiyay vato, "no endi ma eiseno" caverdo, telute siye. ke siye, dewici ame, sero zincili kerd8 ya, veciye teber.

Nafa ki ni esqiyay hiremena remene . Diyar8 Gerse Guli vane, pey8 Hedko de, remene resen8 uca. Gule Quncule xo be xo vato "ma endi Pasay dest ra xo nereynime." Se keno, qayte ci keno ke Hesen Usen raver sono, ju nano pa, ey eiseno. Qiseno ke bero,Pasay ra vaco "o bi, ee Vesna, mı o eist" ke Pasa nezdiy8 ci mebo. Ciseno, nafa ki sodir sono lewe Sema dewa Den. Seme arnika Pasaya, coka. Seme ra vano, "so Pasay ra vace, mi Hesen Usen eist."

No arede mordeme Pasay scone, cenaza an8 dewe, Dewa Pasay yane. G6mki yene ke cenaza xo blare, Pasa veri cenaza n8dano. Nafa G6m-ki sone 'ewe maa Pasay (daa Sarbane), maa xo veng`a Pasay dana, vana "cenaza sari bide, endi eisto, tı sekena!" Ey ki maa xo nesikita, cenaza heni dam

Cenaza ra tepia, ju ki guke xo ardo e8 khalke to, ardo b8skune. Eke bi zimistan, xora milet heni kerclene. Simere kami ke semi(bi, ye juy'e ke zof bi, eke xatirliy8 jubini, vatene "Mir8 ju besku bice. Ya ju miya mi weyiye ke, ya ju guke mi, ya ju hera mi weyiye ke." Her ju Ore dene jubini. Ey ki ju guka xo, mozika xo dawa ci.

Çê veso, mal - naxire xo pero xeneqiyo, genim8 xo pero siyo. Qa On de girso, piy8 to vatene hi-ns u di goze xo biy8. Ju cune xo esto, hire gate ni curie mao. Qor ciii gao tey eerexnene. iste, hon-de vareta xo pero v8sa., qediya. Pasa siyo Zera, a Saiduce ki tey berda, are pere veco. Berda, arda; berda, arda; cire pere veciyo. Pere ci nedo, vato "Xece, per8 mirae, guka ke ee sima de, ez ae tora necion." Honde mal - naxire Xece veso, ce xo veso, genime xo tey vest). Hemi ki sebetane ey ra v8so, o savano. Nia kerdo iste Pasay.

Qeseykerdene: Didar Ozel / Qerebel - Sewaz, Zera, Dewa Pasay (Belentarla) ra eena Rizae Muziri, veyva çê Hesene Şerifi (Temuze 2012)

Nustoge: Melek Ozga Sdnmez

www.arsivakurdi.org

Qemê Pasê Seydi

Xidir EREN

Siliya paiji qe çım ya nekena. Asmen amo, resto herd. Utts homa anciyo. Cfiamerde dewe pero veciye ser'e banun, banun loge kene. Tariyo hen'en nisto ro, cim ra one nevinino. Lipigiye henia, henia; linge mordemi lekan gire dane. Kecelan de dewa Mudrige ra Hese Babi, Marne Weli, Seyde Qaji, Sile Kheji bo Xide Civi dere iksori ro semser xo verday ro. Kinc - kole peroine ra owke recena. Luigi, hate ra hinge nista pira, biye giran, hate ra silliye ra u olagi kerde semotik, henio sewetine ra. Gegane giz bene, ginene dere ro. Laser amo, dere pirr sono. Henio, laser beno girs. Sekerdi dere ro siyaine her ke şi bena cetin, Xide Cıvi va;

"Ero, se beno, bibo. Bere, veciym silye! No laser axiri ma beno!" Apuriyay stiye. Buie Direge de veciyay saye ser. Desta Direge ro, heni cer ra santi ci, ververe Agdade Sey Rizay ro sly diyare dewa Haclurage. Kemero ke cista rae de, hate chepi ser koti bine i kemeri. Tae aca de aresiyay. Gos nay dewe ser. Suxil ciztaise logun amene. Xid cera Sili, va;

"Ero Silo, peye banane Usi ro, vere bane Qemi ro heni raverim, sim cenge bane Aliye Puxe. Seyd peye bane Usi de findo, ma bisevekno! Hesi bo Mami'a naca findire. Agdad ra, Direge ra isan yeno, pane, na het ser meverde! Bado naver ro, hate Mircani ser vaz danim. Diisa Qowaxi ro, heni Bodig ro, milke Boliyan de reca xo kenim vindi, sonim dewa xo." Hiremenay usti ra. Mami Me dima;

"Low, lula nia rind fek lure, heni tey bancire. Mezge lace kutki pipiskiyo i dorman ra!"

Xo cinti we, cinti we, sty peye bane Usi. Seyd aca findet. Xidi bo Sili'a vere bane Qemi ro, bine sivingan ro xo aznay des ro, rind amay cenge bane Qemi. Bane Aliye Puxe rind ver de bi. Aliye Puxe re restaine re new-des gami mande! Mecal Xidi nekuno! Cera Sill, beveng;

"Ez to ver, to mi dima. No lace kutild neveciyo sere' bani. Qeber ra kume, zerre ktim! Sere bane Qemi de jü esto. Ya Qemo ya'i piye Qemi Paso! Heni bike, ma mevene!"

Zuzaga vere bani ra phejna lingun ame Pas& Seydi. Ebe log'a ama sere şivingi, xo bin de ser kerd ke di morderni hae bine sivingi ra veciyay, hate bane Aliye Puxi ser sone. Hurdiminay ebe chekan'nae! Venge Pase Seydi sewe kerde lete;

"Ero, sima kame?" Veng heni berc veciya, kutkun tede veng kerd te. Sil cera ya, heni desti ser ra... To va asmen qilasiya ya! Venge cheke de

suxi: sıklıkla, çoğunlukla

kutkun veng birna. Ciiamerde ke sere banan de, e xo est peye logun. Şiliye sere banan ro tenena zede phejni de mulxne zerre ceun. deqan ra tepia ciiamerde ke este, One, recline xo est zerre ceun, bi chekane xo ro. Ciniyun xo est lingane ciiamerdun ver. Zelemeliye gine domanan ro. Yaban ra vergi zurray. Xıdi bo Sili'a semser, Seydi evero vaz da. Deva deva Marni bo Hesfa My. Mami va;

"Ero Seydo, se bi? Sima kam kist?"

"Qi meperse! Nay Qemi ra. Qem sere bani de yekcari şi. Qe veng piro negina. Ine semser vaz da. We're, ma nia ser ro hete Qowaxi ser Gereko bere Qowax. Peye Qowaxi de me pinim."

Xidi bo lea sere Zariige de tae solix day. Nisti ro, Xıdi ji.i cigara piste. Cigara fite ci, heni ante, dil pero Şi zerre. Sene xo qepesiya[2]. Dest na feke xo set; peser-pesero kuxa. To va, nika sene xo qilasino ya. Cera Sıli, venge xo rind neveciy'ene. Diiye cigara ra sene xo qepesiyay bi,

"Ero Silo, na cike biye, to be ma'wa kerde! To qey vaz neda? Kamci bi, low? Qem bi ya pi bi?"

"Heq bo nezon, qilafet tı vana, qilafete Pase Seydi bi."

"Keskia Qem biyene. Eke Paso, nafa kes neskino ke lace Pasi zept kero. Azi ma birneno. Na cike biye, ame ma ser, na cike biye!.. Seyd se bi? ty kamci heti ser vaz da? Heq biko, dest mekuyo. Qe ne kesi ma nas nekerdime."

Tariyo, zulametiya. Peye Qowaxi de cimeli gina qilatiye. Tersa, ceneqiya ra. Semotiya ro, kas ro Deste xo sant ra, lêa sincike verde dest. A dem de, Xıdi tifang kerd rast;

"Low, sima kame? Non sima ra!" vat. Seydi veng fit xo;

"Mayme. Sitna pinim."

"Eke henio, bere, no bemirad nowo kas ro Bere, ni bancim! Heq capale xo bo niy ro do. Niy henga henene arde ma ser ke, nika el u qom re se vanim!?"

2 qepe§iyaene: kapanmak, tikanmak

www.arsivakurdi.org

Hese Babi bo Marne Wen resti, biy bajiye Sile Kheji ro, anti cor. Qole Kecelu peye Qowaxi ro, Bodig ro semser xo verday ro. Bine banane Qocosori ro şi Qizrale, aca ra verdi ra Mudrige. Xid cera ambazane xo;

"Meste ge Weyse Khali de berim jii ca. Weys agile ma do. Hele kude, se kenim..."

* *

Qem bi chekane xo ro, duzme fisegun est vılë xo, cinge teberi bi. Nat - dote xo de nia da. Siliye hento ke vace, hente varena. Caro cim ya nekena. Pheckun dot ra cime mordemi ra cine, isan kesi neveneno. Gos na ser. Thaba cae ra phejni yena ya nena. Thaba nehesna. Hewliye ro verd ra, nerdigan ro herbi veciya bani ser. Sere' bani ro feteliya, kes cino. "Bao... bao..:' va, veng da. Venge pi thaba cino. Herbi ama war. Hewliye ra xo est bin, vere hewliye de imp xo kiite ciye. Ti vana mordemo. Gera ya, bi pro, piy'e xuyo. Tafal kerd, ant zerre. Cdamerde dewe pero bi bi teber. "qiko, cibilao?.. Kami na kami ra?.. Kann kisiya?.." qiniye rew vila biye. "Pase Seydi gino ci!" vati. Qelfe milet bane Pasi de diya are. Qersune sere zerria Pasi de gina ci, pey de esto. Pas siving ro amo bine. Pas elk de meredno ra; ceniya Pasi, veyva Pasi, tome Pasi dorme ale de sin u sivan dere. Der u ciran ce de diya are, sin u sivan rind bi berc. Kutkun tede veng kerd te, zurray. Ti vana, theyr - thur, dar - ber, el u qom tede pia berbene. Ciiamerdi oda de diyay are, "se bikim, se nekim? Vane ceniya Heine Qoji vato, 'Lae mordemun vere bane ma ro semser vaz da'." Taertun vat "dima kiim", taentt vat "sodir bipim". Nia jiibini de koti cedele. Qeme Pase Seydi kot zere,

"Lıpiğiye zafa. Vans ciqa ke bivaro, r'eci vindi nebene. Na sewe thaba nevenenim. Reye sodir bo, recun biramim, hele kude, reci ma bene kamci het! Ez heni guman kon ke no ise Kecelano. I ame Aliye Puxi ra ne. Eke serba piye m' biamene, nekutene zerre dewe. Nerdigane ma hate bane Use quti dero. Çae qorena bere hate

vere bani, xo tenge de verdire? Par Aliye Puxi male Kecelun neda piro? Na kara Aliye Puxia be ma biye."

Taenu va «heni aseno", taenu va "ne moe!" Ciiamerdun nia berc berc qesi kerdene. Çêberê oda bi ya, maa Qemi kiite zerre. Deste maa Qemi de isliga Pasi'a gonme est biye. Este vere lingane laci,

"Ero, herre to boro ha! Ti homa ci pina low! Piye to ze koy dem diyo herd, ti naca de mobet u sobet dera, ne! Wax, awa ke ame ma ser; wax, awa ke ame ma ser!.." Va, ebe cut destan'a biye pone xo ro, pone xo rucikit. Nenki ffiti dev-rilye xo, dev-rii tede goni u golaseri de mand. Xorte dewe bi ceniya Pasi ro, anti bane ceyi.

*

Xid cde ra vest ra, cime xo mist day, si vere ceberi destawiya[3] xo binsno. Pey ra feciri est bi. Şiliye biriyay bi. Cera ya zerre. Kot cue. Hewne xo niama. Xo nata dem da, bota dem da, nebi. Zerre mezgi de ti vana kermi lewine. Ust ra, pistke xo gureti pira, cigara xo piste, locine de wele qurdi kerde, chike guret, cigara xo fite ci. He'me di

3 destawiye, destawe: abdes su)

www.arsivakurdi.org

helmi ant, vest ra, şi vere penceri. Bane Sib ro nia da. qebere *O* Sıli bi ya, bi teber. Doteniya xo de nia da, cero bi semser, si dere. Destawiya xo risne. Si awka deni ser, dest u riiye xo siit. Cera ya, gina ziqa[4] bine banun. Di-hire rey sewsiya ra. Ama, cenge bani de nist ro. Deste xo verda vere sala xo ro, tabaga cigara vete. Tabaga mabene di destane xo de, bin ra ebe pheckane qickekan ra gurete pe, be pheckane qalindan'a qapage tabaga da ya. Be deste rastra zerre tabaga ra xeti yeti. Xeta jiiye gurete, kerde mabene pheckane deste chepi. Ancia be deste rastfa tae tutin guret mabene di pheckane xo, heni sant ro, kerd werte xete, werte xete de heni ze agme kerd. Tabaga de ca. Fite vere mene xo, xete kerde loğ, darde we, kerde lewane xo ra, dt-hire didani day xete ro, jiiane xo kerd xete ra, agara piste. Dest est cebe sakoe xo, lula[6] xo vete, agara kerde werte lula. Dest est cebe elega xo, adirge vet, cigara ne pira. Techme tame agara ra helmi anti. Ti vana, dii tede quletnene ro. Qı hebe duman teber nedene. Cigara ra helme heneni anti ke di-hire helman de agara gine neme ro. Xidi rind xo aznay bi lana penceri. Sib ro se kerd, se kerd, feke xo de gulguliya, "Mi de feke to nene! Bance, bance!"

Qemi bo qole xo'a, bin ra ser ebe chekan'a bi. Sare dewe dorme dewe de reci sae kerdene. Xeberi day Qemi. Hire reci cor ra, di teni zerre dewe ra hete zımi ser siye. Qemi bo qole xo'a zime ro santi a, recun dima veciyay Qowax. Xo Bodig ro verday ro, siy Mudrige de veciyay. Qem cera ambazane xo,

"Mi neva! Na henge Aliye Puxi arde ma set Ser lure, recun ma ardime, dayme koti ro!?" Ceniya Marne Weli biros dest de ame dere. Dere de qelfe Abasiyane Korun cane xo siitene. Cenike qe xo ni qelfi ra nena, biye bul, biros da owa deni ro.

Qem cera cenike,

"Khila ml, ti mulxita kamia? Ni cilamerde sima kotie'? Thaba kes neaseno:' alike lecega xo rind ante riiye xo ver,

"Ez mulxita Marne Weliyun. Criamerde dewe Çê Weyse Khali de cemat kene."

"qi cemato lula m'?"

"Nezon:' Abasiyun gamy siiya bine bane Weys!. Cor ra jii veng da,

"Sima kame? Doste ya dismene? I cheld cike? Aca de findire! Gamena ercene, nan sima ra!" Qemi veng fit xo,

"Kewra, mayme. Ez lace Pase Seydiun. Abasiyan ra, Qem. Ni ambaze mine. Amaym meymaniye. Meymane Heqi qebul nekene? Gereke sima ra perse de m' bibo. Weyse Khali re vace. Eke ma qebul keno, ewro iy re' benim meyman."

"Sima aca findire! Ez nika xebere dan

Kot zerre. Cera cemat,

"Nao Qeme Pase Seydi ama. Vano `ez meymane Heqiun.' Weys ma qebul keno ya nekeno?" Weys cera qole saneni,

"Biko, se vane'? Nao Qem ama. Heni aseno ke rece sima şiliye ver vindi nebiye . Ma nae *se* inkar bikim. Nika nine naca qır kim, asiri bine ma de cil nenane ro. Cii ronaine ra verdime, ni asire dormi tede ma de kiine te. Az u uze ma birnene. Were, ma ni mezereti[7] be halewa biarirn rindiy u hastiye ser:' Cemati pero pia,

"Qesa ma to da. To zana." Cera xeberdari,

"Veng'o ci de, bere."

Abasiyun amay. Ebe chekane xo'a nisti ro. Kesi chek'e xo, xo dest ra nenay ro. Weys cera meymanun,

"Sima pero xer ame, pay no amane m', heni ame!" vat. Qemi va,

4 zige: yamac
5 sako: ceket, sako
6 lula: uzun cubuktan yapilmis agtzhk; gilawune
7 mezeret: clay

www.arsivakurdi.org

"Weyso, ewro sewe piy'e m' ama kistene. Reci ame dewa sima. Kami ke no piye mi ra, sima be xo veare werte, be xo ceza ci sane. Heni aseno ke xebera sima ni islegi ra esta. Sima a ri ra diye are peser. Vatena ma awa ke, ya sima heqbere Man de yene ya ma. Eke ma re wrdane, peyniya nae ne Abasiyan re, ne'yi Kecelan re ebe xer bena." va. iy bo ambazane xo'a usti ra. Xatir wasti, biy teber. Weys ciqa cera ver ro, cera ser ro, nefuideti. Dere ro visiyay bover, siiye ro dem diyay doym, biy vindi.

* * *

Qemi bo ambazane xo'a amay ke mezele kiniya, biya hazir. Cinaza pi Qemi pina. Be sin u sivan'a cmaza berdi, dardi we. Der u ciran tede amay zerre o xatir. Abasiyun pero Qem pitene

Qem key vaco, qol a wext sono Kecelun ser. Qemi ra ki ne vengo, ne vaco. Cewrese pi veciya, homa Qemi ra venge cino. Cewres veciyaine ra heste tepia, Kecelan ra xeberdar'e ama. Weyse Khali cemat wazeno. Ni dorman de asiri serba were amaine cemat wazene. Cok rao ke Qem keno aqil veco. Neskino ke thabae ki biko. Xo xo de 'lure sima de vere miyane mi ra bo! Sima qa vane, ez nae sima re' verdon, ne?' Pile asire diyay are. Vengb Qemi day. Pers fiti Qemi ra. Qemi va,

"Ez se vaci? Qesa henda mi ra veciya. Qesa qesa simawa. Qesa qesa asirana:'

Ceram dewa Boliyan de diya are. Hire sewi, hire sodiri jübini ardi berdi. Bado,

"Sile Kheji Qeme Pase Seydi re kewraniye vaco. Na goni werte ra wedariyo. Hendi nae ra tepia mabene Kecelun be Abasiyan de boyna dosti u zerrewesiye roniyo. Nae ra tepia ne male jiibini de, ne ki cane jiibini de. Hemu wext telee de be. Jiibini re caro cimesiaine mekir'el"

Hurdiminun hetun sae sero sondi werd, pia veciyay Sultan Baba de qurbani kerdi, miyaz kerd vila. Asiri hurdimena ki na wereamaine ra zaf sa biy. Nae ra tepia zav zec bexof henda ebe esq'a sono mali. Cilamerdi jii dewe ra dewa bine re ebe qol'a nesone. Henda kes kesi ra neterseno. Asmen beno berc, astarey tenena

www.qirsivakurdi.org

rind bereqine, asme tenena rind sewle dana. Ma Qem, Qemi re Astarun sewliya xo kerda sera, asm'en keno herd gmo. Roc be roc helm Qemi beno teng. Qem neskino ke jii cae xo de findero.

* * *

Zimistan verd ra, bi usar. Wexte warun ama. Heyderun bo Kecelun Ware Werti sero tekutaiye. Qeme Pase Seydi esiya pe ke Heyderun ame Ware Werti. Roc san ra, zav - zec hewna siyaine ra tepia cheke xo glee day, veciya, Şi warane Heyderun. Sewe xele şi bi. Lode Heyderun xeyman ra diiri de biy. Si, chik verda lodane kunkori, cera ya, ama ce xo. Hate bine warane Heyderan de Kecelun nay bi ro. Sewe warane Heyderan de biye zelemeliye. Ebe meskan'a, rewkan'a owki loresnay neluresnay, dafar nedi. Xebere siye dewane Kecelun, ctiamerd'e Kecelun ebe chekan'a resti warane xo. Homa çıko, cibalao, nevaciyo, ze va U varisi Heyderun varna xeymane Kecelan ro. giekdarane Kecelun xo esti meteris. Heyderan ra Meme Ali, Hese Qemi bo Use Cengi qol ro visiyay ra hat'e Birman ro, dere peye warane Keculan ro amay war. Verdi hate peye metense Kecelun. Mabene warane Kecelun bo dewane Kecelun birnay. qhekdare Kecelun mabene ch achri de mandi. Ver ra, pey ra qersuni qe yaman nedan'e. Firset nekot Kecelun ke vacire ̂xebera ma thabae ra cina. Ma amaym zav - zece xo biseveknim: Qew'ga hata ceme sani ramit. Hate ra Abasiyun, hate ra Boliyun, hato bin ra ki Lolun koti mabene qewga, zor birnay ra. Xide Crvi bo Seyde Qajfya na qewsga de kisiyay. Kecelun mere xo gıroti waran ra amay war. Heyderican'i inc dima bar kerdi, siy dewane xo. Bado Lolun bi mabencia, Heyderun bo Kecelan'a nisti ro, cemat gire day. Ni cemati de Kecelun sondi werd ke xebera ma lodane sima ra cina: Heyderun nae ser ra deste xo Ware Werti ra ant, ware Kecelan re ca verda.

* * *

Dewicun peroine kara xo day bi are. Sikut bi. Jii &le Kheji tertele de bi. Dorme bane Sfii ro henio, ceniy u cene azebi verdene jiibini ra. Çê Sile Kheji de tertele veyvi est bi. Lace Sılê Kheji amo birnaine. li elciy day are, pesari kerdi heqbun, elciy rusnay dewun bo asirun. Kababo ke santi bi ci, o kabab'i kerd heqbe, est terkiye golige, lace xo na pro.

"To biveni, lace ml Ti henda ama des serri. Ba xo so ce kewrae xo, kewrae to, to biveno. Brveno ke to ra ci ciiamerd veciyo. Bive'no, sa bo. Wexto ke kota dewe, ser'e xo berc, sene xo raver bice! Asiri lace Sile Kheji biv'ene. qheka xo ki qi bine terki ra mevece! Wexto ke resta dewa kewray, a wext vece, berce herme xo!

Lace Midi kilt rae. Wexto ke deva deve sindore Abasiyun bi, qesa pi ame viri. Xo xo de va, cez eysiya[9], tifang naca ra dot herme xo sani, va, asiri mi heni bivene. Biv'ene ke Kecelan ra çı xorti vezene ra: Heni be geyal'a Kulkunan ro, Direge ro verd ra, küt werte dewa kewrae xo Haclorage. Domane dewe dorme aspari ro natabota vesti, birray, siiari vati, kay kerdi. Xortan ra jü bi hafsare golige ro, golige ante vere cebere Qeme Pase Seydi. Qeme Pase Seydi bi teber. Ama, hafsare golige xorti dest ra guret. Golige ante vere nerchgani. Herme xo sant golige ver, kewra'e xo golige ra ard war. Veng'o lace xo da, hafsare golige da dest,

"Herbi lace m', alaf vere goliga kewray ke!" Kewra fit virniya xo, nerdigan ro evero veciyay, kiiti zerre.

* * *

Dewa Sile Kheji de cut dawuli, cut zurney ciniyene. Jii dawul bo zurna'wa cirane ke yene veyve, verba me şi. Dawul bo zurna'wa milet fit kay. Kef u esq zafo. Xorti bo cenekane azeban'a,

8 mabenci: cexci; araci, arabulucu

9 ey§iya: en iyisi

www.arsivakurdi.org

ciiamerdun bo ciiankan'a sure arde sure set Be ni hengemi'ya bi san. Qonage hemu asirun beli bi. Hergo qonag rê sogise rusna. Bane Weyse Khali kewray re birna ya. 0 qonage Qeme Pase Seydio. Ni Qonagi re howt sogisi saniyay a. Mordeme girani tede aca diyay are. Thaba ne ito, ne bito. Kewray pine, nepine, kewra cino... Bi mugurbe, kewra ancia cino... Bi Bi seweneme, Ono... Cline peroine mend kerte Sile Bozali de. Xeberdare ke veciye kert, cute dawuli hazir, ı an ra jü filiska pine. Irian ra ki ne vengo, ne vaco. Ttrem se bi, ni koti de mandi? Hergu fek ra jii qesa vecina. Tabat be Sili'a birriyo. Neskino ke jü cae xo de findero. Reye yeno war axure, reye vecino cor qonag. En bado ancia uslut verd bane *ceyi*, xapange ro ama war axure. Zerre axure de boyna jii cheka de xo dardene we. Herbi cheka xo gurete, di qori fisegi esti vılê xo, bi teber. Sewe tariya. Venge dawulun zurnun her ca dardo we. Xebera qe kesi siyaina Sfii ra nebiye.

deva deve Haclurage bi, dot ra jii veng,

"Ti kama?"

"Ez Kecelan ra le Khejiun. Kewrae Qeme Pase Seydi."

"Wiyyy, kewra tiya! Rind ke ama. Ez ki kotun rae ke henda beri. Kewrae m' zaf neweso. Werte adir-alawune db. Xo serde cayno, se kerdo? Cend organi day pira, lerce xo nebiriya. Homa tae bi reet. Xer ama, cimane m' ser ama! Owo ke ti ama, hata sodir kewrae mi bipim. Belkia hata sodir tenena beno rind. 0 wext xo de benim. Henda nebi, pia sonim. Aca de mileti v'enenim. 'Hal u hekat nia niao' vanim, veyve peyser ercenim. Ya ki kewrae m' ke vest ra xo ser... Heya, heya; ez kewraniya kewrae xo naca kon. 0 wext tenena dosti u iqrarina ma bena miqerem. Hen' niyo, mi qeda?" Awke saniye zerre Si ro. helmo de xori guret. Zerre xo aresiya ya. Ebe zerrewesfya,

"To zana. Ma kewrae xo tiya." Ebe qesikerden'a amay vere ceberi. Sit ver, Qem dima koti zerre. Werte bane ceyi de mubute ceyi hewn dere. Verdi ra oda. CIla idari sewle dana zerre oda. Sıli herbi xar da, Şi sere cile,

"Citona, pi u bira? Mi qeda guretae. Ero, se bi?" Bi bul, bi organ ro, dard we. Laik zê packe sipiyo. Ne lewiya, ne veng da. Ti vana zerre ra ciye qurfiya. Goni astan ra biye jiia. Choke xo sikiyay, heni chokun ser ama lace xo set Virandi besne pira, qelfe kerd, lace xo kerd qefese sene xo. Deste xuyo rast bi hit. Heni ceneqiya ra, heni ceneqiya ra. Xo carna Qemi, necarna, temais gina tifange Qemi ro, mezgeli piskiya dev-rtiye laci ra. Sill bo lacra dem diyay zerre jii cue.

Zerre ceyi bo zerre dew'a bi zele-meliye. Cirani nethowray ke hete bane Qemi ser bere. Peroine zanit ke Qemi piye kewray kist. Beveng gosane jiibini de, "ma zana. Qem hefe piye xo kesi re neverdano. Kecelico budela. Nevano ke no Qemo. Caro Qemi hefe xo kesi re verdo ke sima rê ki verdo?!" Tainan'i; "Ne ne, qe rind nekerd. Maben de Mihemed est bi. Na haiya[1] Kecelun az - uze Qemi ra bena teber. Qesas qiyamet rê nemano."

* * *

Sewe heta sodir milet reqesiya. Kay, kef u hengeme'wa bi sodir. Sodir ra qayt kerdi ke le Kheji ki cino. Ceniye kote elemet, Sıl cino. Koti zerre, chekane Stli de nia day cheke xo hurendi ra nelewiye. Ceniye ame war axure. Nia da ke cheka li cina. Veciye cor. Weyse Khali re,

"Agae m', wayire ceyi cheka xo gureta, biyo vindi. Laiki ra ki homa xebere neveciye. Ni Qeme çê vesai hurdeminan ro hale kerd. Ez çı wele bo herre xo ro ki!? Ez se bikeri!?"

"Veyve, hele finde. Caro ciyo henen beno?! Ciyo henen bibiyene, ruka xebere rew veciyay bi."

"Ne nê, agae Sima se vane, vaare! Ez son. qae Qemo gonewer weseneno ke, `bere, meytane xo bete' ci? Nê ne ne... Ez zon, ez zon... 0 ci

1° haiye: axe

www.arsivakurdi.org

gonewera Mi kerd n8kerd, lad Kheji gos n8na mi." va, telute, siye niste goliga xo, tinge sante terki, kote rae. Milet t8de diyay bi ar8 ja ca. Hergo jii ra qes8 veciyene. "qend serri bi... qiqa sekuniye biye... qend serri bi, mab8n8 Kecelun bo Abasiyan de tek jü niza nebi bi... Xor8 kar u guri xo de, reet rind xebetiyene... Asm8n ro ancia hewt8 siay fetelin8... Ancia qe kes bechek n8skino teber bo... Ancia qo18 sono, raa Abasiyun birneno; qol8 yeno, raa Kecelun birneno... Ancia drily b8m8rde, veyvi ki viay man8..." Hata verasan hergo ji.i ciy8 vat. Gos8 kesi kesi sero n'êbi. Kam se vano, kam gos nano kami ser, caro beli nêbi. Jü ciy8 est bi ke, cim8 p8roine mandi bi kerf8 Sil8 Bozali ro. Salim& Gaan de dniyale Kheji ebe cut8 salagan'a veciye. Qelf8 milet vera me vesti. Goliga jnye ro ineyt8 laci, goliga bine ro meyt8 m8rd8 xo bar kerdi bi. Goligi anti ver8 dberi. Tenesuri kerdi hazir. Pi u laci'a cista jiibini de tenesurun ser ro merrednay ra. Feke cnam8rdun bi bi kilit. Fek8 dniyan de zewt, sin u Hurdiminay pia şüti, Ceciste de kerdi mezelun. Aca ra tepia ismixana dniya Sil8 Kheji pistk8 slay gureti pira, cilko sia da xo ra.

* * *

Kisiyaina SıIê Kheji bo laci ser ra des serri v8rdi bi ra ke eskeri D8simi sero adir varna. Na Khalan de Abasici, Kecelici, Sey Kemalici, Bolici, Birmici, Lolici, Heyderici, te'de verba eskeri findeti. Na hat8 Abasiyan8 Koran de Qem8 Pas8 Seydi qe firset eskeri n8dano. Hemu ca de Qem qesi beno; "Qemi ewro ancia 3ü tabur8 esker qir kerdo..." "Qemi viz8ri der8 lksori ro jii teka eskeri n8viarna ra..:' "Qemi vato, 'hento ke ez wesun, teka de eskeri n8kona Agdad8 Sey Rızay.. ""Qemi bo qol8 xo'a Pird8 Vanki de esker zaf telef kerdo..." "Qem ke n8bo, esker di rocan de az u uz8 ma birneno..." "Qemi der8 iksori esker8 Tirki r'e kerdo teng..."

Eskeri ki nam8 Qemi rew rew hesneno. Ni dorman de kamci ca de ke esker 18 hal8 beno, dima narn8 Qemi vacino. Xozat de elaiye de nam8 Qemi qesi beno. Sereskeri van8, "Eke ma Qemi hale nekenim, hal be hat neskinim Agdad bicim. Ni bo qo18 xo'a zaf sefkan8. Mao nine ebe zernan'a qan kim. Zobi nafila dinawa." Qomitan8 Elaiya Xozati vat, "Mem8 Muzewri re biwes8ner8, bero naca." Memi r8 wesenay, Mem di rocan ra tepia ama Elaiye. Sereskeri ci r8 vat, "Memo, hal - h8kat nia nia. Se kena, bike. Ni Qem8 Pase Seydi biv8ne. Ni xeberane ma ci r'e bere. Key ke beno raji, a taw xebere bido ma. Ma ke çi pers do, anim hurendi." Memi; "rind beno" vat, xatir wast, bi teber.

Hir8 roci ra tepia Mem Der& Axpanosi de, lee Qemi de bi. Qemi bo Memi'a zerr8 migara de x818 xeceliyay. Bado Mem ver, Qem dırna biy teber. Qem Memi de ta8 ca bi rast. Ambaz8 Qemi t8de Qemi sero diyay ar6. Qemi va,

"Zon, sima van8, cnika no muzewro lad kutiki cae ama?' Vaci: Seresker8 Xozati no rusno. Ma r8 van8 13818, teslim 1)118. qhekan8 inc ci ra n8c8nim. Ko ra 138r8 war dewane xo. Ci rê tenek8 zernun danim. H8gan8 xo de, mal8 xo de Inxebetiy8. Tifang ma ra men& ci ra thaba8 de bini n8wazenim. Ma man ra nthanim, i ki ma ra inen8: Nika sima se vane No cend asmio koan derim. Hemu ca eskeri guret xo dest. Meste birro esker8 i caan'8 binan'i carnen8 naca, naca'i v8rnen8 xo dest, zav - z8c8 ma t8de qir ken8. Ez lcisiyaina xo ver n8kunun. Ez zav - z8ci gore von. Ancal sima zan8. Eke van8, "qebul niya, ma heta peyniye danim Oro", ma se vaci, ez ki sima de heta peyniye don pero." Ambazan8 xo vat;

"Ma caro hata ruka qesa to sero qesa vata?! To se vana, hen' bibor

Daas8 roci ancia Qemi bo qole xo'a koti eskeri ver, esker qir kerd. Rod esiyay p8 ke Vank v8sno. Qe kes n8reyiyo ra. Zav-zec t8de kerd8 merekun, adir n8 ver ra, wesa wes v'esn8. Qemi ambaz8 xo day ar8, va ke;

"Na nia n8bena. Memi r8 biwes8ner8. Holumat pers8 xo d'o ya niyo?"

qar rocan ra tepia Mem ebe tenek8 zernan'a veciya, ama. Qemi bo ambazan8 xo'a qewga bertel

www.arsivakurdi.org

kerde, amay war dewane xo. Miyane Abasiyun Sey Rizay zav - zece xo da are, ebe cekdarane xo'a verd doyme Lacinun bo Qocun. Esker hest& ra tepia kot Agdad. Bane Sey Rizay verday ci. Nejdiye dewa Qemi nebi. Kadin kerdi teser - tebm ra. Dern diyay doyme Kecelun, qewga biye sılxet. Di asman ra zede Kecelun bo eskeri verda jübini. Esker dere - derxanan ro verd ra, ama bineniya dewa Site Kheji. Mudrige sero adir varnay. A roce xebere ame ke Hese Babi bo Mane Weli'a gine ci. Henda phestia Kecelan'i sikiya. A sewe ceber'e Qeme Marne Seydi pet pet kuyiya. Qemi ang da, bi cheka xo ro,

"0 kamo? Sima kame? Çi wazen8?"

"Yake, ez ismixanun! Mulxna Site Kheji." Qemi Ober kerd ya. ismixane, pistke ke dest de, esti vere lingane Qemi,

"Qemer Aga, Kecelan de ciiamerdi nemendi. Tede amay kistene. Ni pistke Sıli bo kewra8 toe. Keno ke eskere Tirki mezelane ninun bidewesno, ce ninun kiiyo, namuse nine beperey ko. Eke to ni wes biverdene, eskere Tirki nia hente rehet nekotene ceane ninun. Ez to ebe ciiamerdiya to'a ca verdon. Namuse nine namuse tiiyo..." Vat, telute, siye.

Qemi ismixane dima ambaze xo day are, si dorme Bane Sile Kheji de, hate bineniya mezelan de, zerre birri de kot meteris. Hata soda eskeri sero achr varna. Esker lete ra zede qir kerd. Subayane ser8' eskeri xo sas kerdi. "No ciko!?.." Qe raste thufana da nianene niamay bi. Bi sodir, ebe roci'a ze venge chekun birriya. Vera peroci ancia veng kot chekun. "teq, teq, teq..." Hire eskeri tednne dem diyay. Reyna "teq, teq, teq..." di-hire eskeri ancia Eskere karte ante, ser kerd, kes neaseno. No tifang koti ra ercino? Veng bur ra yeno. Ser ken, ser nekene, thaba nevenene. Hata san nia. Esker ne sikino game raver, ne ki sikino game peyser berco. Jiiyo ke sere veceno, heni yekcari sono. Se ke lêİ Şikiya, Qemi ebe dest'a ambazane xo re vat `Darun ser ra bere war!' San ra hata sochr peye daran ra, sodir ra hata san sere daran ra nay esker ra. Roca hireyine eskero ke karte anceno, veng'o subae xo da. Sere dare de mabene purri ra jii linge asena. A lmge sahcb subay de. Subay uslut herd ra giz bi, şi lee makineli. Dare salx'o eskeri de. Eskeri maldneli carna sere dare, "tirrrrrt..." Qem qor de gina a, dare ra ama bin. Ambazun pemun xo dare ro esti

Zahm henio, nano sere daran ra. Qe yaman ci nedano. Xo herd ra giz kerdi, amay lee Qemi. Qem cera ambazun,

"Esker nika verdano zerre birri. Sima qorre mı gire dire, tae purr bance mı ser, giran giran peyser banciye! Sewe di tene sima bere, mi bere:'

Rasta ki ze vatena Qemi, eskeri thutike de piro. Eskero ke esto cino, xo be birri'a guret, amay. Ambazane Qemi xele xo ver da. Birr ra veciyay, xo esti kemer. Eskeri bur guret xo vet Sande bin ra veciya, kot banane Sılê Kheji. Ambaze Qemi amay war, eeİ dere. Nika cao ke eskeri kerdo thal, kiiti aca. Di tene xo giran giran apuriyay birr. Deva deve Qemi ke biy, se kerd, Qem xori ra naleno. Resti ci, purr ser ra gureti. Vati, "agae m', cae mixenetiye kena? Se biyo, ciko? Axiri jii qersune gma qorre to. Heq ce to re!" Qemi sere dard we, ambazane xo ro ser kerd, va ke;

"Ne ne la-low! Ez zon, na qersune mi nekisena. Wexto ke eskeri na zerre birri sae kerdene, mare de sun, dirbetia mi de da pede. Nafa ez miron. Aguye mare suni ra kam reyiyo ra ke ez rareyi?.:'

Ambazane xo herbi Qem phesti kerd, koti raa dewa xo. Sate ra tepia Qem bi ze meske. Masa te, masa te, bi sim u şia. Henda neskiya ke nefes bicio. Hente ke xirrene. Ambazun zanit ke no nexelesino ra. Kerte Sile Bozali de, bine kasi de na ro. Tae sero piti. Qemi roe xo da, Me Qem ant bine kemer ra, tae herre ante dorme, teluti

Biy vindi... Homa diiri ra venge tifangun bo mitralyozan'a amene...

www.arsivakurdi.org

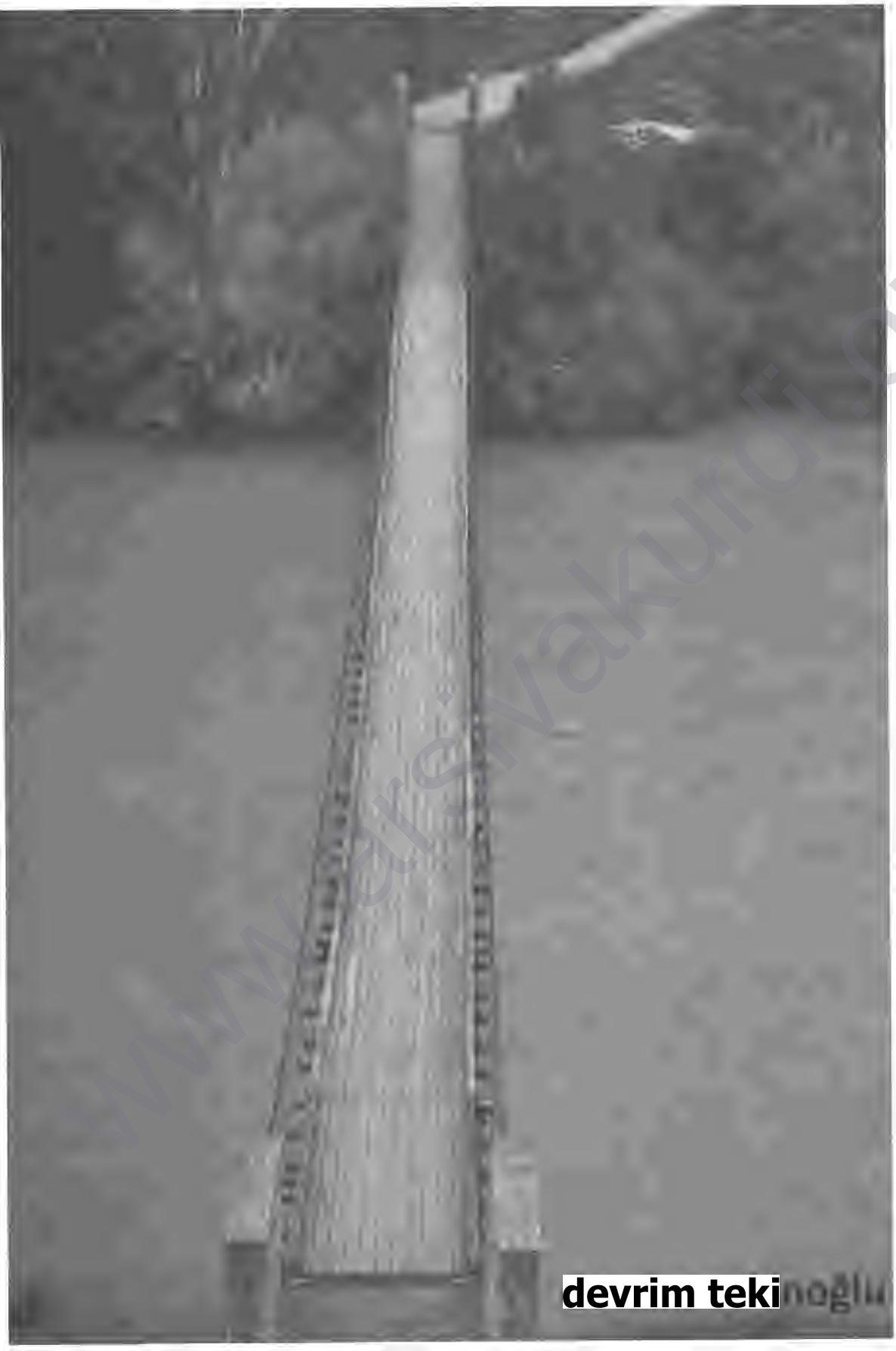

devrim tekinoğlu

www.arsivakurdi.org

Teraji...

Cengiz Asian

Verasan bi. A ma hawa zaf germi biye. Cane mt newast zaf diikan di finderi. Mi diikan da are', perdilu de teraji ra, teraji dard we, mi vat, seri, 6wro ten& lewe domano di finderi. Şiyo ke, xora diikani hi keyfya teqarsi di bi. Mi vat, "Xamm, 6wro hawa germa, xore balkon di sımını, masa balkon di rani!". Xammi be xo nestmina. Mi di meze ci-mi wena, hata peyniye mi di nisena ro ki, ama se kont, reqi nenana fek'e xo ra. Sewi bi hi tan, xele waxt Şi bi, domani zern di biy, terebizon (tv) ser kerdeni. Mi ser kerd, hire teni mordemi hae amay, Verdi ra, şiy, tepia geray ya, xo sıkıti hate diikane ma ser. Mi vat,

"Xamm, ela venge xo meveci, ni se kene!?' Mikan ra lu biy nejdi, fek - pirnike xo munıti, mi vat, "Xamm, domano arêdı, bine organi ki, ez vaci serba teraji ame, dükani phiskme!"

Jiiye di tomson esti bi, leyre kutiki zaf derg bi. Tersa mi mi vat, Viikan lu phisiune, va biphskine, n8bo ki teraji xo di bere: Xammi domani day are, kerdi bute organi, ame. Mi bı xanim'a xo na ro, ino ro ser kenimi. Xel'e lu ma pit, tepia verdi ra, siy. Mt vat,

"Tamam xanim, nino teraji berd". Xammi vat,

"Metersi! Ez vaci, nekuti diikan". Mi vat,

"txpaldi xamm'l Lela vestimi ra, ez vasto diikan lu ct seri: Elu leyrone kutiko dese diikani ra "Sosyalizm Gelecek" yazmis kerdo, yajii ze mektubi wanino. Ez a tirnsa qif siyo qewa. Şiyo lu ci seri: Eki Elemon (Almanya) ra mordeme ma Ali qiifiligi bi lace xu'ya ki ame, hae ica di. Lace xo cenday serri rao Elemon dero, hergo baji, ti qail nebenay tey ser kere. Ma lu tene nata-bota, persi-mersi kerdi, mi vat,

"Elemon seneno, Ali?" Ali vat,

"Elemon sanayi 1361gesiya, hano lacek Elemon di se kilo dareno we". ty ki mi ra pers kerd, "Ma, ni cay sen8ni, Hemed?" vat.

Mi vat, "Ni cay ki zarzawat b6lgesiyi, Ali, mt ti baqil zaneni, hama ê to ki emego thalo".

"Ero cae?" vat. Mi vat,

"1\18 lao, sandi amay, neler ardi diikane ma ser!" Na re gero ya laci, nn vat, "hey esek herif, vane, ti Elemon di se kilo darenay we. Sc ver ra phoncas wadan, hae men dese diikani ra yazmis kerde vane, "Sosyalizm gelecek". Ula oghm, se kilo ver ra phoncas wadan, phancas cike to r8 bes niyo? Nika sodira sosyalizm ki ama, to ra gene, dane i bini!" Laceki ;Ken nekerd. Mi All qiftligi bı laci'a xo di prod, ardi k'e, mi vat, "6wro meymane mı be." Amaymi lu masa mt oncia ronaiya. Mt vat,

"Xamm, cime to rosti be, teraji neberde!" Xammi,

"qae ê mi, va cime to rosti be, merik!" vat. Mi vat,

"Xanim, ben, 6wro ki masa mi balkon di roru, ebt meyrnanon'a xore balkon di bisimimi. Xora hae dese ma ra yazmis kerde, vane "Sosyalizm Gelecek". Se biyo, biyo; sosyalizm lu ama, ma ra gene, dane i bini, hini niya Ali, Ali?

www.arsivakurdi.org

Ma u piyê isani

Nurgille Firat **Çelik**

Maa mina bebexte 49 serri de hive, siye heqiya xo, ewro ses serrio mara kuta diiri. Derde maa ma kergana zerre mawa. Heyaa, derde girani bevenge!!

Newesiya xo astim bive, zaf unit. Eve newesi u feqiriye ma kerdime pil. Wesiya xo de xeyle zamet unit, hona hona eke yeno ra ma Ali, dirvetia kergana zerre ma goni kena...

Zaf ctianika de xirte bive, qe xo neverdene ra. Her waxt omediye zerre maa mi de je astari bereqiyene. imkan cino ke ma je dae bime.

Maa mi Pilomoriye Bicin (Yarbasiye) de ama riye dina. Piye xo qe nediyo. Ye pinka mina rametiye car domane xo benê. Maa mı qiskeka ceyi biya, delala wa u biraane xo biya, cira zaf haskerdene. Pinka mina rametiye gence biya, via menda, reyna qe nezewejiya, eve zametu gılê kou de domane xo kerde pfii. Newasto ce-nekene xo birusno cao diiri...

Khalike mino rameti (het& pi ra) o waxt Tercan Qacagu" (Balyayla) de berm. U cer-ciyeni keno. Wa.xte serrane 1970 de gege eve heru, gege ki eve astoru ci-rni berdene, rotene. Dewane Tercan u Desimi jii ye jii feteliyene... Khalike mi roze seno dewa maa mı, cerci amo dewe, coka maa mı ki hewes kena, sena, qayt kena. Uza maa mı veneno, perskeno, kama, sene kesiza?" Piye rnı ki eskeriye ra newe amo, waxte zewecio. Khalike mi ara vato, „mi to re ceneka xirte diya, sime biwajime." Pinka mina rametiye di-rerey eve tifangu perrnena khalike mı ser, newazana ke ceneka xo birusno cao ddri, vano „ez ceneke to nedon". Khalike mi jii naskerdogi keno ra xo ver, ano Pilomoriye. Naskerdog xale maa mi beno, are beno kefil. Kene, nekene ke peyniye de pinka mi ane rae... Khalike mi eve heftu dawul aneno, dewe de veyve kene.

Ye halike mi di xanime xo bene. Pinka mina bine naiya Paxi (Kocakoc, Pax& Suru) ra ano, sare dewa ma dae ra Desmize vatene. Yes Desmize khalike mi ra ses domane xo bene. Maa piye mi ra Id 18 domane xo bene. Zafeni newesiye ra mirene, hawt domane xo manene. Jii a.pe mino azev ki 22 serri de Meden(Asqale) de bine hardi de maneno. Hona hona pinka mi hestiriyo verdana de serva ape mine' rameti. Ma u piye mi ki *ce* ke beno siLxet, bene cia, jii ce hernene eve zametiye. Pinka mina rametiya ke Pilomoriye ra tim tim amene dewe diyare ma, siya xo ma sera qe kemi nebiyene. Mara zaf haskerdene u qisawete kerdene. Ma sere emege xo zafo. Ez ke vaji, haskerdena pinkane mae welati zovinao. Kamke gale pinka xo keno, cline dinu berreqino. qmk,e mu tharva dina diya, wastene ke ma perine xiraviye ra bisevekne.

Pinkane ma hurdimine ke restene jtivini, her tim kutene ra jiivini eve yaraniye. inn ez ve waa mma qize ra guretene verva xo, pers kerdene „ala vazere, sima kamci asire rae, Lolize ya ki Balabanize? "Mi her tim hete piye xo guretene, deste xo estene vulê daka xo ver, pre dene, vate-ne, „ez Lolizu." Waa mina bine ki virane fistene vılê pinka mina Balabanize ra, vatene, „ez ki

www.arsivakurdi.org

Balabanizu" Pinka mina Balabanize gege eve yaraniye kutene ra mi, vatene„ tu hete Lohzu gureto, so lewe pinka xuya Lolize... Asire guretene helbet ke zaf cane sate ma dezno, feqet her tim esqe pinkane mi ana ra mi yin u sa bon.

Dewe da maa mi hawt dornanu ana dina, qiskeke mara tepia newesiye peskare maa mi biye. Xale mi Erzingande bive, her tim amene diyare maa mi, berdene 'ewe xo, siyene doxtori, feqet newesiya maa mı tene waxt ra tepia uncia hesar biyene. Ma neskiyayme dewe de vinderime, cunke gereke her waxt doxtor u xestexane nejclide biyene. Newesiya maa mı astim bive. Ma phonc serri Erzingande mendime. Hurdi hurdi doman bime pero, der u cirane ma her tim vatene,,maa sima mirena, piye sima cenika newiye ano". Ma eve terse merdena maa rin bime pil. Newesiya maa rnı xeyle biye girane, ape piye mı maa mi berde Almanya. Ma hawt wa u birayrne. Maa mi Ewropa de newesiye ser xeyle waxt newesxane de mende. Zaf biye nnde, eke solixe xo birriyene, kriz amene, ambulans deqe de vere Oven de bive.

Des serri maa mi ilticade mende, feqet peyniye de herci bi xiravin. Ma sekerd, nekerd, Almanya iltica ma u piye mi qevul nekerd. 2005ine de peyser siye Estamol, uza di serri de duzena Tirkiya emre maa mı werd.

Roza ke maa mı bena rametiye, ambulans neroseno ci, zaf micadele kena, feqet xo neskina bixelesnero...

Piye mi ld nao hire asmio siyo heqiya xo. Newe bive ernekli (teqaut), dewe de ce virastene. Endi ernre xuyo peyen wastene dewede derbaz bikero. Krize qelvi yeno, xafilde dano mezg re, neskino xo bixelesnero...

Piye mi ki genciya xo de zaf nndek tirpane cinitene. Saxe dewe serva dey eke biyene amnan, denepere. Govende ra zaf haskerdene, veyvude govenda ciiamerdu de sergovend her waxt piye mi bi. Roza ke mireno, veyve dewe de beno, govenda xuya peyene uza ceno. Domaniya mi de ma sonde siyene meymaniya çê khalike xo, hewne mi rew amene. Piye mi ez kerdene phistia xo, ez raera hesar biyene, qayte asmeni kerdene. Astarey berreqiyene, ez phistia piye xo deru, zaf biyene sa. . Amnan jii rae pia sime Pilomoriye, xale mi Alamanya de bi. Piye mi gereke mergi(cairi) bicinitene. Xeyle rae biye, areve nesiyene hata Bicin, ma eve lingu sime. Deste piye mi de ki tunk bive, neskiyene mı phistia xo kero. Ez zaf qefeliyene, game piye mı zaf girs biy. Piye mi biskivite ane mi, damae biskivite! Jü ki çê pinka xo merax kerdene, eve na hewes mi rae xelesnene. Nika mi ré je hewni yeno. Ne maa mi, ne ki piye mi domanane mi diyene ci re nasiv nebiye. Mi wast ke di-hire cekuyu binusni serva ma u piy'e xo, her ci bi Vera, cimane mi verde. Vatena rm awa ke, dewleta Tirkiya hem ma bewelat, hem ki be ma u bê pi verdayme. Yane, uyo ke canwesiye esta, geriviye dero, zovi derdo, eke sax&nao ke necar mendo qurbetiyede, zovi derdo; eke newesiye ci rê peskar biya, tenena guano.. Ekonomiye muhima. Eve hesave lotoy wesiya xo ramene, sare mao ke dewu dero, eke canwesiye ke cina, jü cae Tirkiya de heywaxx ke, ci heywaaxx!

Hata merdene roe ma bema u pi kemi maneno. Domanane xo ra mirth mird haskerdene, miracle dinu diyaene, pe tornane xo sa biyaene ci re nasiv nebiye. Waane min u birae mi re derdo, mi rê ki derdo, coka hata merdene ma kemi maneme bê dinu...

www.arsivakurdi.org

Gejo, de ca verd!

Fuat BRUSK

Monu ze giteko beyom qomyo ra tra ser d'
Dilber auirri xuı birno, be paxir mm vyert.
„.5use zerre mi plat, kerd pirr kuzi u derd;
Ni zern d` tevat verda, ni thomek lever d',
Zarru wes tz ri 9ara biari?..
Gejo, de ca verd!...

Zarr-zarre zerre mma, zerr kena zarri;
ann-gime sarre mino, ze dueje an;
Ni wıyını qedyena mm ra, ni yari;
awl xui mi ra birno, ruej mi kerdu tan.
Zarru we Ii ri 9ara byari?..
Gejo, de ca verd!...

Narina, yar; narina hi sewq u semal,
Bejna ban, qoma berz monena gezal.
Ma pia iFerevdin sen pi, ya pal, ez pergal.
Hewar! ki bab awone m eru mm no biya thal...
Zarru wes ti ri gara byari?..
Gejo, de ea verd!...
Miyonte tagoni ma qem sinu„ dilbere ever d`
Ta viz& gutl u 9i9eg, brizq tij ma ser d';
Hortz tani thavi kerd ra, las Cron pin herd.
Ez quihng niya ku bzperi, in pelon aw ser d'
Zarru wes Ii ri 9ara byari?
Gejo, de ca verd!...

Yar, yari yari yari nu, yari
Yar, yari yari yari, Iski mm, yari.
Fasal cz kudipiyawa, verdiyawa went;
Xui ver d < under, vzsiyena, ptriya biya bani
Zarru wes ti ri ora byari?
Gejo, de ca verd!...

Not: _____

(Bing6l-Solhan) ra Fuat Brusk asma Paiza Peyena 2013me de riye newesiya qanseri ra ma miyan ra buriyao a, siyo heqiya xo.. Gul u nuni miyan de bo, 5erey keyey ci wes bo...

Git : Esinti, dalga
Beyom: Ugursuz (Yom:Ugur)
Domyo (Qomyaps) ydulmak, Sanp sarmalamak
Tevat : Siikunet, dinginlik
Zarr : Ses, Seda, BaguU, Yakmma sesi
Zarri : aadan dolayi yakmma
Dueje an : Degirmen olugu
Pergal: Uydu, baskasma uyarak hareket eden
Ki bab awon :„Babasimn evi yapdasma, bereketlenesice" anlammda bir deyimdir.
Tag (disil): Kısım, 13610m, Mahalle,
Bruq: parlama, panldama, ism
Thavi: Saganak yagis
Dalga, Alannyla gelen dalgalar
Quding: Turna
Fasail: Diizen, Diizenek,Tarz,Tertibat
KuMpiyawa (Kudmiyayis) :Yamulmak;YUzeyin

www.arsivakademi.org

Dengb0 û piran6 Gımgımi ra Baba Dewr4
(1938-1999)

Wus6le` Gestemerde

Ez, heyan ke sere de taye giyan mederi kifse kerdene, derbaz nebena. Roje, mi„You Tube" de programane „Berteng" ra ju program temase kerd. Moderetora nê programi ki Şengul Pak a. Meymane programe Bertengi ki Grub Dewdan e (Grub Dewdan:Kea/Gimgim ra ye).Ne programi de qale Baba Dewresi bi ra û derheqe cuya (heyat) ey de Ci muzike ey de na grube ra ame perskerdene, lê çı heyf ke nê mordernekan derheqe dengbej a saire mane hecayi de honde ci nezamte. Qunke, ne mordemekan ki Baba Dewre's zaf serrane glean de, ya reye-di reyi diyo ya nediyo, honde. No sebeb ra ki derheqe ey de derheqe hozaneniya ey de ne xorta.ne ma honde çi nezamte. Naye ser o, mi ki xo bı xo wad kerd, ke honda wo ke mı dest ra ame,ezo roje cuya Baba Dewresi biyari ra zon û binusni.

Qet beguman na kemasiya ma Gimgimijan biye. unke, ma dengbej û saire xo re waxt ra wayir neveciyayme. Ewro clerheqe hozane ma Baba Dewreside honde 0ye niyamo nusnayene, honde ke ju-di nuste ame nusnayene. Naye ra dot ez bawerkena 0ye çin o.

Baba Dewres ya ki bı name de bin Dewre's Baba, milete ma miyan de biname xoye namdari Baba Dewres amene naskerdene. Heya, namdar bi hem ki sare ma miyan de zaf rind amene naskerdene û zafene ki amene heskerdene. Le ewro ki kes hal & heketa Baba Dewresi rind nezano. Kam o, koti ra wo, çi kar kerdo, heyate' xo se

verdo ra, weso, merdo...? Kes honde cewabe ne persan rind nezano.Ma, gale nas nekerdene kerd, na esna de lawika Baba Dewresiya ke bi Kurmancki(Kirdaski) vat! bi: *Edba Xwede, tu dibe„Ez te nas* nakiterasti ki hekineta Heqi ke, se hekmeta Heqi. Ne hale ma onciya xerca Baba Dewresi ra kes rind niyano ra zon. A lawika xo niya arda re zon:

Gelo yema, Oma awha

Sal ei zeman Oqas xirab ьf

Tu 04yi Almanya, bona çend qurisan

Dostiya min z^i xwe posman bû

(...)

www.arsivakurdi.org

Dewr4 Baba dibe„YaRebi"

Tu imanax weji me negri

Tu cisyi Almanya, bocendqurisan, dostiya min is xwebiri

Eceba Xwede, tu chbe „Te nas nakim"

Heya, hekmeta Heqi, to vana „Ez to nas nekena" niya vat bila niya kilornay bi na lawika xo de. Neza-na Hozane mane hecayi, heyate xoye kilmi de cand lawıki arde re zon, vate, le her lawika ke ey arda re zon ù vata ki, to bizane kehela sene hekete ama re ser,ke ey ki a lawike vata. Mordem lawikane ey de; hesrete, xeribiye, feqiriye, bekesiye, axa welati, esq vineno ya ki hesneno. Xora lawike xo zafene feqiriya dinya ser o, ax U waxa welati ser o, zulm zordariye ser o, bı Wm& lawike xo seba roja siyaye vate.

Baba Dewres kam o?

Baba Dewres 1938 de edi dewa Gimgimi Goskar de eno riye dinya. Qabileya Kuresane Goskari ra wo.es wa û biray biye a Baba Dewres qice p'ero-yine biyo. Zaf serane qican de ma û piye xo keno vindi. Gore vatena, o Id ze her dengbeji zaf serrane qican de, dest bı vatise lawikan û tambar cimtene keno. Bi lawikan fibi tambUr cmitene derd û ku-lane xo ano re zon û vano. Cuya ey nemo zaferi dewe (Goskar)cle verena ra. Dewe de bi xamma xo Gulizare zewejino. Nê zeweji ra cue 8 domani bene. Heyani serra 1985i in zav-zece xo Goskar de maneno. Heyate ey, werte feqir U hesiriye de vere-no ra. Feqiriye û hesiriye pisire ey ranevirdana.

Roje vano *„Hera zere mr de Kweriya, Va „„sori werte qome ma ye Almaniya"Seke* zer'e xo niya sewerino, endi wazeno ke turist sorone Almaniya. Kare vize Ci kare xoye birokrati ke hal keno, tevdire xoye Almaniya vineno U bi teyare eno rojhelate Almani-ya. Naca qontrol biyena paseport ra dime, polose Almanan, yaneraste polose ceqeli eno. Taye sebeb

U probleman ra, geqe1 endi pisire Baba Dewresi ceno û ranevirdano. Polose ceqeli ey ben& erzene nezaret.Na heketa xo bi polosane ceqelan kiniya arda re zon û vata:

Heni zere mr de seweriya

Va 4ori werte qome ma ye Almaniya"

Mt sere xo guret, ceye ra veciya

$iya nesiya, .anse mx n4uxuliya

Rage polose ceqeli biya

Derck' to ceqeli peqel, kula to ceqeli Peqel!

(..)

Kamaxe nezareti de menda dane pani

Heketa ms biye heketa Weliye Feqi Silemani

Dewrefo feqir, peyser rissna Yqilkoy Hewaalani

Aye peqeli, nalet oro ewraye peqeli

Derde to ceqeli peqel, kula to ceqeli peqel!

Peyser rusnayena polose ceqeli ra dime, reyna omide Baba Dewresi her ca ra birino. Roje bi roje bare viii beno giran. Naye ser o, sere xo ceno û In zav-zece xo serra 1985 de welat ra bar keno Ci sono edi izmir/igli de heyate xo dewam keno. izmir de ki feqiriye û hesiriye pisire ey ranevirdana.

Hete ra ki hesreta welati emaniye re Baba Dewresi bena. Xele waxt ra dime pehesino ke dewlete dewa Goskari kerda tal. Dewiji pero dewe ra vete. Endi her xana Goskari hete ser o sona Ci dewane der dormi ra bene vila. Na bekesiya Goskari ver pepug hale Baba Dewresi re reyna waneno. Baba Dewres ki hale dewijane xo reendi bı na lawike waneno:

Xebere ante ke rmde niya

Xebere ame ke zaf aci ya

Hukmati emir do dewa ma, dewe ra veciya

Dewane binan ra vila biya

Bawo dewa ma derth ya

www.arsivakurdi.org

Btra dewa ma dertli ya

C..)

Dewre's Baba demo qrat bir insan o

CiraW ma biye perisan o

Qaso kimlige' ma de din, ,,islarn"mvtsneno

Bawo dewa ma dertli ya

Bira dewa ma dertli ya

Derd, derdi ser o amay bi. Biyena nê heket weqetane niyanenan, qet beguman endi xeribiye de peril bask re Baba Dewresi Out bi. 0 welate bay U. kale xo ra dûri, ciranane xo ra dari xeribiye de bi. Hem bin ra ki letike nona zaf U zke xo dime bi.

0 ki wazeno ke seba zav û *zece* xo di quliki ya ki di cime bona (Geceqondu) virazo. Xele zamet zumet ra dime xo r'e di qulik bona yirazeno. Zamet û zumete yirastena bonan hete de, ters'e rijnayena bonan ki het& ra Baba Dewresi rê beno derd û merex. Nata -bota perseno ke bonan xo ser ota pikerone.Na esna de mordeme de nas vecino„Mamela bonane xo, mi ser o verde" vano. Baba Dewresi ki perseno vano „ci taw?" 0 ki vono „Ya na sesemeya na carseme" Baba Dewres qati beno ke roje sesemi ene verene ra, roje carsemi ene, verene ra, hona mamela bonan niyama virastene. Ters'e zere Baba Dewresi endi venge xo keno berz. Delil hale Baba Dewresi re vaydano.Vaydano, 1 nafa bi toz U dumane rijnayena bonan vaydano. Belediya, roje ena yane roja Baba Dewresi ya siyaye de geceqondiye fe-qirie hesiri rijnena. Geceqondiye Baba Dewresi ra esere nemaneno. Esere geceqondira, ano esere Baba Dewresi *,,Ax (arseme, farseme, ti merat (arseme"maneno*. Na weqeta rijnayena bonan ki niya arda re zon:

Mi va, derd eno derdi ser de

Mi xo rê difimi virasti, na dere de

Ju şarê *de ma bi, ,,tani,s" bi*

Va ,,Mamela bonane` xo, mt ser ro verde"

Mt vaTiox?"

Va ,,Ya na gsemeya na prseme"

Ax prseme, farseme, ti madax be, (arseme

(...)

Roja carsemi Baba Dewresi re bena zindan.

ki roja arsemi re isyan keno CC1 bi lawika xo niya xebere rusneno welat û vano:„(...) Mi va, *ez xebere bidi welati, Endi kes mepoco =plane Qereorserneye Marti ..."Na* weciete ser o, mileti ki ciqas ke xasilane Qerecarsemiye Marti pocone ki, le endi xaşiii bi tame de wesgula mileti ra nesone.

Seke roja carsemiye ci re bena zindan, heni ki kamaxo Izmir are beno zindan. Roje de rinde nevineno Izmir de. Xo ra peyniya peyene de ki harde Izmiri cire beno mezele. Serra 1999 de edi Izmir de sono heqiya xo û goristane Izmir/Qigli de clane we.

Piye derd U kulan bi, Baba Dewres. Piye lawikan (kilaman) ê derd girarian bi, Baba Dewres.

www.arsivakurdi.org

venge xoye nermi, kul û derde xo, kul û derde qome xo melem kerde û lawikane xo de arde ra zon.

Baba Dewres, hunermende de heca û hunermende de bi rumet bi. Rast ke bi hunere xo, bi eserane xo, bi reng û venge xo hunermend bi. ty bi venge de zelal û bı venge de nerm esere xo arde ra zon vate. No sebeb ra ki gosdare Baba Dewresi zaf bi. Hama hama ceyane her kesi de bante ey bi. Le, çı heyf ke sare ma waxt ra qedr û qimete emeg keda ne hunermende mane hecayi nezana. Heni ame û heni ki si. Ma, o zaf rew kerd vindi. Qqas ke rew si ki,werte ma ra, ey xele esere hewli ma re miras virdayi.

Baba Dewres, dengbej û sairane Gimgirni ra ju bi. Êy esere xo zafene bi zone dayika xo Ktrmancki (Zazaki) û Kurrnancki arde ra zon û vote. No sebeb ra bi ke sewda muzike Baba Dewresi mordem re zaf wes arnene.

Ez heni bawerkena ke heyani nika taye esere hunermend Mikail Aslani û Gruba Venge Şodıri ardi bi ra zon û vat bi. Ciheyf ke hunerniende ma ki eserane ey re wayir neveciyayi.

Miras o ke Baba dewresi ma re verdo, gere no miras caye de rind de berone seveknayene. Lawike Baba dewresi gere pero ju kitab de berene nesr kerdene.Lawike ke ey vate, e lawikan ra ju-di CD hazirkero ne û veco rotis. Bi ne perane kitab ù CD mordem bi name Baba Dewresi ciye virazo. Wa heni bo ke nam'e Baba Dewresi sare ma miyan de wa hertim

Her ciqas ke mi heyani nika derheqe Baba Dewr'esi de ciye nenusnay bi, ki zaf serran ra ver, mi siira xuya **„ etn6 Go§kari"** de dengbej û saire mano heca niya ardi bi ra zon:

Çemê GoOcari

Qey niya b6vengo, ('eme" Goskari ?

Ne himeno, ne gimeno

Ti van6' deg et *koyan ra mtradiyo*

Ge-gane =gene, *ge-gane berbeno*

Demji dewe rafige detri

Qey xo no *ro kerMi Kuji?*

Jan *danê btrin* et *kuli*

Bt ax û *waxa Goskari*

tambures Dewres Babayi

Ptrd sero (in *o, çem zmgeno*

Amorehe'rs, sar clra terseno

Fino re *xo verkemer* **û kg** *suno beno*

Andale" kaffiri ci rê naleno

Beno derg, welatan ser sono

Bare' xo giran o, bar• kul û *derdan*

Asmane wusari de *zê buluski regeno*

Zmustani oncino 1mM, Veveng maneno.

Bi na wesik, Baba Dewresi bı rumet yadkena, wacaye de a dinya de werte gul û nuni de ho!

(Not: Lawtke Dewr6s Babayi arsivd ('eko Kocadagira amê guretene)

www.arsivakurdi.org

Mo

Mıtrıbê B6velati

Ali Beyta§

Dilye lojmane dewe, Tume Kasi û Tume Olney& Meyrimiyan de sey mije payizi gewr kerdene. Keyeye dewe, dn'y miyan de sey satoyane periyana sayene. Tinjeroje sodiri, dnye lojinan miyan de, seyjd qiristalibe reqiyayene. Xuse-xusa Qeme Dereye Mengeli hetani kemera bele jû amene.

Xaftilde biziqe-ziqa herand hire hira estoran. ok'e• mi ricifiyay û qudime mi sikiya. Mi selx caverda fixo est peye kemera bele. Qeri Ci weriya ele (pere), heta ni leye mı ameyene. Ez peye kemere ravejiyao n mi rasteye bine dewe de nndannd niyada. 0 sop, her aye rasteye bine dewe mire sey jû hewni ame.

Peyay'e de girs n betose,verniya heran û estorane ele de, sey yew qumandari vinetebi. Deste xo avaro kerdbi berz, qirayene:

-Her kes bar'e heran Ci estorane xo rono.

Qet kesi veng nekerd. Peroye êle, bi lerzegiraniya sere heran û estoran nero.

Hebeke tesfise bile, zereye ini de nemend. Mi xoxo de vat: "Heya, *neeye'l*

Ne Mitribe bewelati bi. Tirka, xo miyan de Man ra angene a roman, Kurda ki xo miyan de Man ra Mitnbdasiq vatene.

A satike ra clime rast eye bine dewe bi sey jû bajari. Çadıri fisti ya Ci adir kerd we. Samateye de zaf behemd fist kar. Singi û naliya Mitriban

Terse zereye mi, ez bi lerzeuja rafisto dfiri. Remayise ml, sey estore de kimeti bi. Ez verbi dewe hem remao, hem kiqerao:

-Law000000 ! Gele domanane dewe,bere ita. Ëla Mitnba rasteye bine dewa ma denao ro. Xo bisevekne. Sima tirene Ci ben&

Deme ra dime der-dore mı bi pure domanane dewe. Sey aipka, bi vil-vila domanan:

-Ero, nê Mitnbi kotie ?

-Kotinao ro ?

-0qa.se ?

-Her fi astore xo zafeya semke?

- tawene zereye dewe?

-Wane' xo ki zernene ya ne?

-Domane inanki esteya cine?

-Domana remnene ya neremnene?

-Ma mka se bikeme?

-Bere,ma ver bı çadırané Man sime Ci nezi ra niyadime.

A roje terse zereye ma domanan qetke ml nebi. Ameyme natii simedot, hetani bi san.

Sane dewa ma, sey her sani onciya honik bi. Siya tume dereye sey dike xo est dewe ser, her ca tayena bi homk. Deme ra dime bi teng-tari.

Tariye sewe miyan de, ma domane dewe d Mitnbane rasteye bine dewe ra dot qet kes nemend. Her ca zereye tariye sewe de bivindi. Le, rasteye bine dewe sey jû bajar, quliskiyayene.

Venge ziqe-ziqa heran û estorane eled qere-qera ciwa merdan n aniyane Man, beta ni leye ma ameyene. Rostia lemboyane qazi, zereye cadirane Man de sey astaran çuliskiyayêne. To wetre bine dewe de bajar biyo awan.

www.arsivakurdi.org

Deme ra dime, lemboye zereye çadıra jû bı jû şi xora. Rasteye btne dewe bi teng-tari.

A sewe get hewn nekewt qmiane mi. Mitribe rasteye bine dewa ma, zereye agile mt ra tewr nevejiyay. Terse zereye mi neverda ke ez rakuyi.

Roja bine sodtr, ez bi terse zereye xowusto ra. Mt perKereye hete zuzaqi kerd ya û zerey ezuzaqi de niyada. qend cinike geribi dewe miyan de temase-temase cerayene. Pıştia man de boxqa, deste Man de ki qiiye gampoliest bi. Lawe-lawa kuttkane dewe miyan de, gebı çê cerayene. Hona mi penqereye oda canedabi ke bi gime-gima berekeyeye ma. Mt tersa ver verbı maya xo vazda ez qerao:

-Amayyyyyy. Bere,arnayyyyy. Amay, mi beneeee. Dayeee, bê mi raxelesneeee!

Maya mi zereye keyi fistene ta. Qerayise rm ke hesna, sas biye, mende. Hersa ver gezike deste xo est ro mi, a ki Ore:

-Ero lawo, tı qey niya qerena? Kam eno? Qey to beno?

Mt vazda, peye andale cilade xo da we, vat:

-Daye,daye, ciniye Mitribanaye verbi keyeye ma ene. Eke bere keyeye ma, nu tey bene.

Maya mi ame leye mi û dest kerdro pore mı ra, sereye mi mist da:

-Meterse ba-bawo. Ê ki sey ma insane.

Zereyerm hebeke bi asan. Mi vat:

-Ma, qey ameye dewa ma ? Qey keyeyane dewe ra jû bı ji."1 cerene ? Deste inan de (ley çuye gampoli este? Qey gerene?

Rilye mi de niyada û huye:

-E belengaze, bewelate, bemilke. Seba nan awa xo dewe bi dewe cerene (geyrene). Eke mecere,vesan manene.

O sop teg-teg-teq da keyberro û bi ziwane Kurmancki (Kirdaski) vat:

-Male, male, mi ra den veke.

Maya mino veng get nehesna. Xora mı ki heni wastene. Coka mi ki venge xo nekerd. Le deme de senik ra dime reyna keyber kuya û na dohme bi ziwane Kirmancki (Zazaki) vat:

-Waye, waye, mi rê keyber yake. Ez Martha

Mi riye maya xo de gtrs-gtrs niyada, vat:

-Ma, eke benio, şo we keyber yake.

Maya mi vazda, ci re keyber kerd ya. Cinika Mitribe huye û kewte zereye oda.

Tike-tika zaniyane mi biye. Mi bı 9.mane tersorub cinika Mitnbede niyada. Mi cinike Martha, hona niya nezi ra get nedibi. Ez heni andale cilan sero mendo û mi cimka Mitribe de niyada.

Dest-paye xo esmerbi. Didane feke xo zernenbi. Careye xo ranuxtike de kewiye biye. qenika xo ra ki, sey nuxtika oreye xo nuxtike de binebiye. Deste xoyo çep de jet çuyo garnpol, deste xoyo rasti de ki bowke de girse biye. Hermane xora end elegi dardekerde bi. Kmc-kole xo, rengareng bi. Hem Tirki, hem Kurmanqki, hem ki Kwmancki gesey kerdene. Heni tezik, heni rindek gisey kerde ke, to vate, bılbiİa. Baiwika xo kerde ya û dest kerd bi qesey kerdene:

-Pirojine mi este, moreke mi este, gosare mi este, elege mi. este.

Terse zereye mi hedi-hedi bi kemi. Ez andale cilan ser ra ameyo cer û mi vazda, siyo vere keyben. Mt deste xo vere lewane xo de kerdi sey jû koviki û çıqas ke venge mi vejiya, ez gerao:

-Gele domanane deweeee, tier& ita. Cınika Mitribe nawa keyeye ma de. Zaf cinike de nnda. Ema domanan ld neremnene.

Deme ra dune, der-dore cintka Mitrtbe bi pirre

www.arsivakurdi.org

domanan. Sey çuçıka bi vile-vila domanane dewe.

A roje ra dime, ez her roj, her roj Oyo leye kemera bele a ameo keyeye xo. Heni dfiri ra, mi bi rojanela Man de niyada. Mi zaf wa4t ke ez dolime şori leye ela man. Leterse zereye mi neverda ke ez di gami verbi man

0 §odir, onciya sey her roji ez Oyo leye kemera bele. Bilerze mi ra§teye bale dewe de niyada. Le, get kes One bi. Ne çadiri bi, ne ki hen Ci astori. RWeye bme dewe de, bevengiye de zaf pile biye. To wetre dewe bemeyman, ra§teye bale deweki bewayir mendbi.

Qme mi bi pirr. Çenıkê mi lerzay. Dest-paye mı bi sist. Mi xo sey yew sewi zamt. Veit' xo çarnaro dewe û ez gerao:

-Law0000 Gele domanane dewe, bere ita. Mitnbe dewa ma §iye.

Deme ra dime der-dore mi bi pirre domanane Sey çuçıka bi vile-vila domanan.

-Key bar kerdo?

-Qey §iye?

-Ma hona newe amay bi, qey rew

-Dewa ma ci ra hes nekerdo, coka §iye?

-Reyna ene ya nene?

-Wa reyna bete'.

tld biraye ma ye.

A roje ra dime 9rne mi her tim ameyena Man de bi. Le, Mitribe bewelati edi get neamay dewa ma.

eynikebemerdii

Ali BEYTA

v6rdira, si jta !DI X",
xeyal-meyalê zerkm.
edi nalunime, ez û eynikan.
ne ez eynikanra,
ne eyniki mi ra wes6.
miradi§ kewt minû le§a mi miyan.
buni xor6,
çımi xor&
ez xor&
dest û pay6 mi recefin6, h6di-h6di.
ne b4ik6 mi destan ra wes6,
ne ki dest6mi b69kan ra we0.
vewre vara ser û 9nnan6 mi sera.
por sip&
buni sip6,
zimba sip&
v6rdi ra şi,jû bıjû,
eKICI sewd6 zer6mi.
edi ne ezeynikan ro c6reno,
ne ki eyniki mi vinen6.
xatirbi sima,
egiCi sewd zer mi.
xatir bı sima,

www.arsivakurdi.org

Miicahit Giikeri de "Dara 1-kni" sero reportaj

Serkan Sariata§

C.ewligi To (Bingoli ra) deyiri Zazaki

1116..

Çı pina, kami pina? Koyti, çı waxt pina? Herey mekuye. Roye Dara Heni gmeno kamci se-dae... Veng dere dar u bed, vae xo araqe care ma sano, seda gos"e dina de bicerexiyo, sero Dara Heni de qonag pre dero.

Miicahit Gbker malimine ra teqawuto, smatkaro. Verde ra flat Zazaki ser Mama viraceno, dano wendene. Albume xuyo wen Lizge de veciya. Zerre albumi de dec u du, kef u reqis flan& xo ser kerdo vıla, Mt Ober amt...

www.arsivakurdi.org

Serkan Sariatas: Ma be x6r di!

Mikahit **Miyan6 x6ri di** bi!

To qi waxt, koti ama dina, xo danay nas kerdene?

1962 de qezae Çewiigi, Dara Heni de amiya dinya. Mektebo verin Dara Hai de, miyanin u use Qewlig de wend. Bade darbeye 1980 (1981-1983) mektebe mamostayi (malimi) Van de mi wend.

Qici ra nat mı muzik ra hes kerdene. Tim u tim mı deyri gostari kerdene u mı vatene (bi Tirki u Kirdki/Zazaki). 16-17 serran ra pey yew tembur (saz)a silute kewti bi mı dest. Ez xo xo musawa u mi bade ci ca neverda.

To malimine ra 5 serri ra raver biya teqawut, waxte mahmine de kamci suka ro feteliya, mare qesey ke.

1983 de, Qayseri de mamostayi (malimi) mi dest ke pe. Wi waxt (ci ra vatene rotasyon) ma neeskene biyer welate xo. Badi ey Semstir (Adiyaman) di xebetyawa, bi zori ameya Dara Hai. 1989 ra hettani 1999, Dara Hai de şığŭİyawa. Cuwa pey ez hewelyawa Mersin. Ez mka Mersin de ciwiyena.

Albuilik to veciya, Heq be xer kero. To 41 wax-to ni albumi sero gureyena?

Ez 2009 de teqawut biya, mi waxte xo zede da muzik sera. 2-3 deyre mi verin bi bi, ez newera ser xebetyawa. Çendê deyri zi badi ci mı virast bi. Mersin de 4-5 embazi hunermendi, ma ame yew ca u ma ser xebetye. Dima ma yew qonser da. Yı qonseri de girani Zazaki deyre mi bi. La, çend deyri (kilame) Tirki u Kurmancki) zi bi bi. Eye ku ami qonser, kefwesiye xo mara va. Qewlig de, Mersin de zobin qonseri ma biy. Cuwa pey se-medi albumi, ez u Serdar Keskin ma ame teluste. 5-6 asmi, ma deyran ser xebetye. Peyni de album veciye. Ez nika ra embazani hunermendani er-ciyayan re; Serdar Keskin, Gi5kqe Coskun, Seba-hattin Yilchz u hunermendani binan rê zaf tqe-kur (sip as) kena.

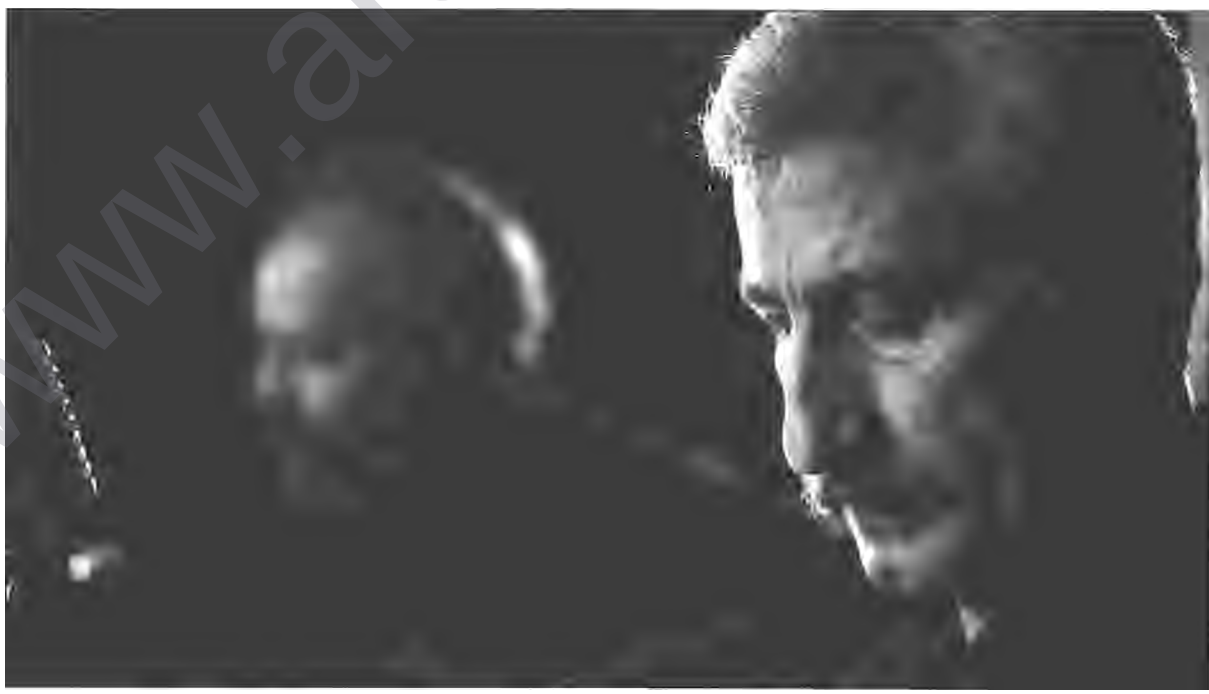

www.arsivakurdi.org

Ma qeydkerdise album qedina. Semedi vettse album, hunermendo erciyae Metin Kahramani de ame yew ca. Vetise album, Lizge Muziki guret xo set Semedi wtise albuma mi "Dara Heni" ez Lizgd Muzik u name ey ser Metin Kahramani ri zaf tesekur kena.

Dara Heni cika, **mare salix dana?**

Dara Heni yew tarixo rumitewo vinibiyayiwo. Riye ardi ser ca. (koti) di yew senayi-zergimayi bibo, ey ca di talan u vilakerdise esto. Dara Heni ra; tarixo verin ra nat cende iskender, cende grail viyerte, zaf zelal niyo.

Labele Qrale Persan semedi keyne xo Qelaye Keyne Qrali virasto. Weveri Roye

Muradi di Qelaye Sebeterias virasto. Mica bi xiravı.

Dara Heni bı ziwane xo, talan u getl-u qitalane, resa ero. Vane' ruhe siakan (Wilayetan), ziwano. Gereka ruhe Dara Heni nemiro. Ma dendar'e Dara Heni u gereka ma wahar pê veci

Sebeta albmni goyde to de qi esto, venge to koti reso ke to sa be

Vilabiyaps u rotise albuman sey veri niy. adera internet ser ra sinasnayise album (klip) beno. Er wazena albuma (deyrane) mi yeti coy Dara Heni u dormale Çewligi de bere gostari kerdis u cua pey dinya di zi cae xo bigero. Xortan u glean ser yew tesird ci bibo (hem muzik, hem ziwan ser) ez wi waxt zaf bena sa.

Qesa peyene de sa vana, qi mqn.ino zerre to?

Sima gureko muhim virazeril. Muzik bineyna ason (rahat) reseno sari. La niistis u wendis sari re zehmet yeno. Roj name, kovar u kitabi Zazaki (Ktrmaricki) cende zede bi, ewqas rind beno.

Ez, sima re zaf tesekur kena. Xebate sima de asoni u serkotise wazena. Qisd mina peyene, sey her waxti ez vuna; "Ziwand dadi, sey site dadi helal u weso".

Bimanen wesi de.

www.arsivakurdi.org

Vase Thali

Akin Yanardag

dorme jfibini di kute jfian u helm
vase thale diyage dina
mobet kene, mabene xo di
name' namdaro darene we
ustim ra tin dardi kene, tasi darene we
pirocini ra sıliya dina varnene, hete ra ki
ustma boni riznene, bono dewesnene
adir phiskme, well fine were'
milaketon ra ca wazene
bene

henio kı san eno, sono mabene Man ra
ticia leli'a verene sone mabene jfibini ra
tedfis ra kilamon vane, ze filiska vay, heni
tedfis ra sondi wene, dewane thalo di;
sondi wene... kutike vere keberi ser, ostore boni ser
birre koy, pelqime burl sondi wene,
nesone cae, ca neverdane herde xo
herde zav-zeqi, milete bini,
ca neverdane...

sondi wene vase thali
vane lierde xo ca neverdanime'

to

dine to awka vere domanino
phistme to di kemere bone to
riciye.. i dorme mezelone to di
virniya to gene, peyniya to gene
bedest verdane to, bepay
hini be0ye verdane to

peyniya to birnene hama oncia ki
ze lea leli tik beno, jile dara to
bine dirbeton ra, gonia kamilon ra
helme xo giroto to, §iya xo girota
ni dawa to qediya, ni ki kila to
qilatiye leli, qilatiye jfiane tiiyo

Asma vert. roji

Asnino Bêwayir

sewle ma deqa verene de e§t jfibini
asm'e; deste zerriane ma resti jfibini
ne de0 gos day, ne ki peruge, ni qhiki
peyniya peyene de koo jfi gina ro koe bini

asme, tı Oliye biya, vora ro mi çım
lezgane usari de ama, behire u kertim
zerri de biya Ope, ze' laseri tey xusa
ao nao, khende to vmetiyo her tun

asme, ti xerce dfiri kewtene niya
nure cemale to qimeo, rotaniya
hesere to cane mi ra biyo dirnke
ayan hewro, tiji Oniya

asme mihemed qto xo pey, roz jfiro
hewni arde ver, göyıl hepiso, diirb
z'e zaranca he'sire biwane, bmale
hama be sabir reseme pe, meste-bfirro

asme, tenga ke mi de' to, vereniya mi kuyo
derd u cefa yê mi bo, esq u kef yê tfiyo
qeda bidawasnime, va bibo agwa mey
xo ser de kerime, bela u qusire viley bisfiyo

kertmi: ketum; kapth olmayan (ntifus)
§ip: hah akinth
ayan: ayam, hava durumu

www.arsivakurdi.org

Zere6 mule çiyê visiya

Muharrem Cici

Zerre mide qiye visiya
Mi nezamt, tora bi yan mira bi?
Feke mide venge biriya
MI nezamt, Jan ra bi yan hers ra bi?
Sere mide achr vara
Nezana, bao; quli ra bi yan heqi ra bi

Nesikiya ez, 0.ye tore vaci
Nesikiya ez, nae xore vaci
Hele vinde, meste eno, biiro beno
Nezana, gelo; serm ano yan sipe keno

Zerre rude 0ye visiya
Mi nezanit, tora bi yan mira bi?
Feke mide venge biriya
Mi nezanit, jan ra bi yan hers ra bi?
Sere mide adir vara
Nezana, bao; quli ra bi yan heqi ra bi

01.12.2013

HITYAYi

Mehmet Seyitalioglu

Huyayis to dano we
Çala silota (*Ica) xo de
Zerria mı
Poste to zeleqiya (ahqiya) rrir ra
Ma, to Irate, no tore derman bo
Perodais u parekerdene
Wesi wesi huyayis ebe heskerdene
Emre mr de wesi gur bi, huyayise to
Ne ne, awa ke herekina cae xo de
Heskerdene sey yew awa homke perrena zerre mr
Her 0 pero pia
Zone mi bi ya
Sey çuçıka ke newe halen diyo
Roj ra hes keno
Hona 0mane ey de nia nedo
Vartis ra hes keno
Hona zerre rni de nevaro
Heskerdena to
Vartise de tijmo
Ne semsiya
Ne siye kar nekena...

www.arsivakurdi.org

Riyê Mawo Şia

Nustog: Daimi DOCAN

Erzingan de dewa Zaqfge de 1985ine de duwele nifisa dewe morena. Wendexan& (mektebe) dewe de Pulur ra jü malim mordene re mamur kerdi bi. Narn8 xo Erdal bi. Dewe de Tirk u Kirmanci wesiya xo pia ramene. Malim, wendexane ra jfi wendekar, yan8 ez guretme lew8' xo ke keletiye mekero. Xeyle ca feteliyayme, dima vere jfi Oyi de vinetime. Mi malimi ra vat:

"Mahme mi, na q8 de dniya ape mi ve domanun8 xo nisen8 ro." Mahm, mi re cim silut, rae Overe teveri ra kutime zerre. Niyajniye ke ma dime, mi ra herediye, va ke:

"Ero xego, to na sate de no laze kutiki qa ard? Ala nia de, ma hona ara xo n8kerda. Sifre ma hard de ro, na kutik ki amo çi kar ser:' Mahm, na qesey hesnay, hama xo na nezanitene, dima Tirki ra vake:

"MI re jü masa qize biar6 ke nuste xo binusni." Niyajniye raver feke xo de milmiliye, dirna va ke:

"Tew! Ala nia de, onder reye ki masa wazeno. N8ro, laze' kutiki, to ki ma je miyu mora, se beno ke?" Malim, nia da ke niyajniye nevindena, mdqi j8dnena, mi r8 çım silut, endi xo kerd eskera, va ke:

"Ne niyajni, to ça mi re, piye mi re milqi kena? Mi to re se kerd ke?" Niyajniye ke na qesey hesnay, Otika xo arde dev - dye' xo ser, çêna xo ra va ke:

"Wiy! Heqi riy8 mao ke kerd sia. N8re mi no Tirk zanit, hama Tirk nebiyo. Haa ho! Ner8, ma ra ki maim, vejiy8, Niyajniye xunde ke sermayiye, rem8 zerr8 q8yi, reyna tever nevejiye.

Bexto **Siya**

Yiicel E§sizoglu

merdimane nndo da piro u si,
Qate behali bi, qat8 newesi,
Mi nezana kamcina rê bivesi,
Wey lımınê, wey ìımınê, bexte

Jew ciran8 ma bı, rind bi o merdim,
Name ci Agop bi, hini bi b` kolum,
Postali virast8, ma r8 tim u tim,
Wey limn& wey limn& bexte mi...

Roj8 ferman ame, ferman8 lusten,
Areday peser a berdi dewi bin,
Nimed8 sew esti zindande bebin,
Wey limn& wey lıminê, bexte mi...

Mart 2012

www.arsivakurdi.org

VENGt TO

Muhamed Deza BATUR

Emso, reyne venge to yeno dfiri ra. Venge to yeno wextane mae verinan ra. Venge to, hemi vengane dinya qilasnen u yeno gosane mi de beno meyman.

Venge to hemi vengan beveng verdeno. U be surete to hemi suretan keno kon. Venge to yeno, rnirçıki bent lal u gose hewnan ben& ken. Venge to yeno, çekuyê siiran pesyene. U beynate lewane mı ra, teyna bevengi njyena. Venge to yeno, ciwiyayise mawo verin ra, u ciwiyayise mi nerncet verdeno.

Emso, hem' vengi merdi, saristan de teyna venge to ciwiyeno. U saristan beno gird, ez sanstan de qiskek monena. Venge to sey ıliyê wesaran berm kûçey saristani keno hit. Venge beno laser u hemi sanstan de henkyeno. Venge to! Venge ml, mı ra geno u mi lal verdeno. Venge to, mi ri, teyna letek hiskerdis verdeno. U mi bevengi de defin keno.

Venge to yeno u yew huyayiseko thal beno meyman lewane mi de. Badi ti bena zergiin qmane mi de. U ruskara bermayiseko smasi kueno venge mı u ez bermena, bermayise mi de ti ze'diyena. Badi hesri rijyene aliskane mt ser. Aliskarte mi ser de ti bena zergiln.

Venge to yeno art ra.

Venge to vengan luseno.

Venge to yeno,ekuye'. mireni

Qekuye teyna bt venge to (Ilse keni

Venge to yeno. Reyne, sewane mi de beno meyman. Venge to, to ano pistme xo de, mi ri to ano. U sewi bene derg, sodire &hi sini mi ra. Badi surete to kuweno mi viri. Surete to zerre mi de beno newe u heskerclise mina kon ano mi viri.

Mi keno kon, mi keno extiyar u peyni de, mi mireyneno (kiseno).

Venge to yeno, beno rez venge' mi de. Qeleme mi, bı qekuyane xo rezan kena hit, badi. Rezi bene derg, ti bena gird, girdiye to de ez qiskek monena. Rezane dergan de ez him monena.

Venge to yeno, wextane mae verinan ra. U bevengiye mezelan ano zerre mi de defin keno. Bevengiye mezelan zerre nat kena pirr u yew hiskerdis zergim beno qimane mi de. Huyayis mireno lewanemi ser de u hiskerdis sey bevengiye mergi saristanan re beno asmen.

Venge to yeno, xeyalan ra u venge mi de deyran cernidneno. U badi ez teynati rê siiran munena.

Venge to yeno, venge mi de esq mireno.

Venge to yeno, bevengi de yew zerri mirena.

Venge to yeno, vengan de çekuy =rent.

Venge to yeno, bevengiye **MI** de, esq mireno.

www.arsivakurdi.org

MARKASOR

Yilmazcan *are

Mi endi zona ke, ma pesewe de mendime. Theyr u thur'e kemer u dari perray ra, siy amre' mara. Rind bizone, zerria mi, huyaise ma endi anciiliyo. Rind bizone, zerria mi, der u ciran riye huyo germ birrna ra, berd, dye mara. Endi riye na dina uzagkore de jü tı menda, jü ki ez. Ewro ez sine ve derdune huye virenu ser, zerria mi. Mi pede pede dirvete ho dest kerdi. Des cay de sikiyay, becike mı. Bekes u beveng mendime, zerria mi.

Domonenia mm u cencenia mi ewre amey ten. Mi endi zona ke, peye pirde Markasori peyniya min u tilya. Pay ra vmetune, mi diiri ra chin ser kerd ke navere chemi de cendege mi, bovere chemi ra roe mi mendo. Ax, zerria mi, ax; ma mka derdune ho kami re qesey bikerime? Kami r'e qesey bikerime ke, dirvetune mare je ma bibervo. Zone mi bi ve taliyo kor, zarre feke mide bi ve vıla. qekuya virene biye ve adire diiji, nist ve lesa mira, cekuya peyene ki zarre feke mide xerrepiya. Ez bine ve lal, zerria mi, zone mi neceriya; je merde mezele, hen girac, heni gais, beveng, be to je dara huske pay ra merdo. Ez merdo, merdena mira ne xevera to biye, ne ki xevera mı biye.

Mi wast ke kolume Koe Buleji binjiyo, bero Der'e Markasori ser, bero deste bekesiya mi de Nero, mi bero korta mezelu. Ez zonon, zerria mi, Besire endi Hermeni ra nat ciniya viawa. Koraniye to bijero, apo! Reye cimune ho weke, tali u tezele mae slay de nia de! Sare ho weda mezela hora, kemere mezela to kami silut? Na pelax u puco ke mezela to sero, ciko? Bone ma kami nznay, bin̈6 ma cae veseno? Tu cae mara heredana, ma cae honde tora diiri mendime? Vmde, qarse cm meve, zerria mi, va gmra gira` pucune huye resenu paykero, domonenia mina barikeke. Ax, zerria mi, ax. Ax ye nn re yol NaV6 chemi dina tariya, dote chemi asme ceriya. Pay ra vinetu, mi hurdi hurdi dirvete ho mordi. 0 ra dime mı virare fiste ve lea muriya huske ra, bervune. Bervune, kilaceri bine. Muriya huske aura vake ke, Haqe uzagkori ma cae fistirne ra riye dina? qae hete mao jii peye digoli de mend, hete mao bin pelaxa huska? Ax zerria mi, ax! Ez navere cheme Pilemoriye de pay ra mendu, roemm perra ra, si Markasor de nist gılê goza huske ra. Pirdo ke zahmu nzna, ez endi honde ê pircli dirvetino. Be, venge mino budela; be, piya sime, bekesiya ho ser bijerime. qixasi ke aiOrne, honde ki kherrime, korime, lalime. Wiy, amre mi, tu nia cixasi pexil viya ke, ma honde paiz mendime. Ez cutiri bine v̈indi ke, ne kes Taste merdena mi bi, ne ki mi axireta ho diye?

www.arsivakurdi.org

Sanike u Hal#6 dina

Rabia RINDE

0 waxt ma hona domon vime. Dina ra bexever, ka u kelewute xode vime. Hondo ke tiji werte asmeni ra viye, tevera kay kerdene, qefeliyaene niamene ra ma viri. Waxto ke tiji kou ser de biye war, siye; rosti kou ra ceriye, hona ke lel nekuto, her kes onciyene çê xo. 0 waxt televzoni eine vi, pilune ceyi ra jú mare saniki vatene. Sewi ke biy derg, mare' endi waxte samku vi. Zerre i saniku de qanune dina sere her çi amene diyaene. Ez nika i saniku ra jilye vaji, dima ki yen hale' dina set

BIRAMA DiK U MERRi

Dik u Merri od kene, jiimini de biraeni van'& "ode ma ado giran vo, hondo ke riye dina sereymei biraenia xo rameme. Teng u hiraiye de jiimini ca neverdame. Be jiimini ne wemei ne simeme:' Ode xo ane hurendi. Kar gure xode nia dane. Roza de vortise dik sono kare teveri. Merre ce de maneno. Merre xo xode vano, "bira dik nika kar ra yeno, vesano, ez are corva nisku ser ni; eke ame, pia weme." Qorva nano ser, gireneno, niseno ro, raa diki pino. Dik yeno ke çı bero: vortise siliye ra dılopi ame zerre biyo hezaji... Merre vano,

"Bira dik, ez sine *sere* boni ke loge tira ken, loge gindir biye, heve mend ke bin& loge de bimani, mi zore xelesna, heni ca verda amu". Dik vajino merri de vano,

"Bira Merre, to kota ra wed& xo dima? Reyna lesa xora girs kar meke. Kare teveri mı sero, tı kare eeyi de nia de! Ez son, tene perru ken boni sera, yen; tu itha wider Merre vano,

"Bira, mı corva pata, nu' borime, hona sul" Dik vano,

" orva hona puxure keli dera, ez tafte perru kenu boni sera, yenu; hata o waxt eorva ki puxure xo oncena, bena cermiye, ret weme." Waxto ke kuno *Over,* cereno ra merri, vano, "bira merre, tu nevo rievo, sere diyare tenclut. Qorva sura, lula, cira cliiri vinder Merre vano,

"Ne ne, hondo ke tu niama, ez diyare tenaki neson."

Dik sono sere' boni, perru keno sere boni ra, keno somotkm, dılopi birine. Merre sare xo ano ra zerre lozine ke veng'a diki do, qapage çorva lewino, merre ververe qapagi ra xist beno, gmeno zerre eorva ro.

Dik yeno zerre, sifre nano ro, veng dano merri. Vann, "bira merre, mı sifre no ve ro; bi, pia nu' borimer Di-hire' feki veng dano, nia dano ke merri ra veng - vaz cino. Wurzeno ra, zerre eeyi de fetelino, vano, "birao lılık, tu kotia, kamci qurne dera, endi vejiye werte! Geste ra xage mı lerzene Vano, "birao lılık, kota peye alu?" Peye cilu de nia dano, kes Ono. Vano, kota zerre ambari?" Zerre ambari de nia dano ke kes eino. Vano, kota bine oldoni?" Bale oldoni de nia dano, oncia kes eino. Vano, "bira merre, pe mı kay meke, ez zof v'esano, nisen ro, nu' wen, yena, bi; nena, ez tu sere nevinden." Tose u kundez ceno, sono diyare tenaki. Qapage tenciki fino hawa ke kundez turecino, nia dano ke çı nia do: Eke bira merre gino tenak re, tede xenekiyo. Qiyo ke dest de, kuno hard ra, dano zoniyune xaro, berveno. Hata sodir hewn emu nekuno. Sewqe sodiri de

www.arsivakurdi.org

sono silondi ser, hete ra berveno, hete ra fosa xo qilayneno ra, onceno. Aede qdancike uca ra verena ra, nia dana ke dik sin u sivan de berveno. Pers kena,

"Diko xurxurik, xera, yae bervena? A fosa xuya delaliye yae qilayna ra?" Vano,

"Birae nu merre aga miski gma de yorva nisku re, tede xenekiya:' Qilanake kena qiste-qiste, a ki vejina dare ser, perrune xo ruyiknena, heve purt xora neverdana. Aede kel uca ra vereno ra, dik u qilancike vineno, vano,

"Se viyo, no yi sin u sivano?" Qi.lancike vana,

"Birae dike xurxuriki, ag'ae miski gino de yorva nisku re, tede xenekiyo." Kel ax u wax keno, niseno ro, herdisa xo ruakneno, tele herdise bine yenike xora neverdano. Hiremenay her ju cae de agae miski sero bervene'. Cinike restike dest dera, resena, hete ra ki rnali kena rast. Nia dana ke dik vejiyo sdhondi ser, fosa xo visna, qtlancike dare sero perrune xo ruyiknena, kel herdisa xo ruakneno, cinike pers kena,

"diko xurxurik, to yae fosa xo visna? Qilancika qiste, to yae perrune xo ruyiknena? Kelo istirm, to yae herdisa xo ruyiknena?" Kel vano,

"birae dike xurxurild, agae miski gmo de yorva nisku re, tede xenekiyo, are sia pre dame." Cimke ki restika xo siknena, nisena ro, bervena. Crtkar nia dano ke venge bervisi yeno, cite vindarneno, pers keno,

"qivao ywao; sima yae sin gureto?" Cimke vana,

"Birae dike xurxuriki, agae miski gmo de yorva nisku re, tede xenekiyo, ma are' sia gire dame!' Citkar ki beno ve hengaji ro, dano hard *re,* sikneno. Pero aga'e miski re sia gire clan&

Mesela mka biarime hale dina ser. Dina tae isonu dest de biya sojia sure. Kelepuri dime rae. Kamci welat ke kerd xo am, uza fine hure, rmleti keee tedesfa. Her roz qiryim u qiryim isoni lusine, zuhm vinene, çê u yeverune xo ca verdane, kune ra rau, rau ra telef bene. Nae de tae welatu de zulme heneni este ke, gose mordemi gosedareni ra ar kene, bene kherri. Cline isoni vimtene ra serm kene, bene kori. Vijdan tevet nekeno.

qinay ra na honde zuhm? Male dina ke cane zumini ra vita kere, kami re kemi maneno? Na zulim zuhme nefsio, zulime saltanatio. Nefso xiravin ozmele goneweru biyo, dina je vatena xo yerexnene. Maliya dina xo dest de dane are. Vere' xo ke yixasi bi mird, ame xo honde beno vesan. Her yi vilesnene ro. Qedir - qiymet kene vindi. Heto jii riznene, heto bin niznene. Dina sero honde qul esto, yira venge xo jü nekene? qira belle lal u kherri? Hondo ke dina sero neqiye netexeliya, a neqiye qetelina, agme bena, sari` her kesi sera ki fetelina. Kes mavazo ke a xirave di.iria, nena, ma neresena...

Samka Dik u Merri de biraeni, ciraneni u pia biyaene zof rind arda vatene. Key ke isoniye jiimini de guret de, derde jumini re bervay, ajiyune jumini re sia gire da, o waxt zahmi zulme xora texeline. Domoni sey, veyviki via nemanene. Kes goya surgmi de rau ra telef nebeno. Zalımi ke zulme xora texeliyay, o waxt hastiye dina sera werte homete de agme bena. Biraeni, ciraneni u mordemiye hurendia xo vinena. 0 waxt dina taena bena sirene.

www.arsivakurdi.org

AM ERiB u SASENEME

Tevfik Şahin

Van& ke:

*Des u di aftqu ra xora aftq deribi =rack' xu guretu. _*Kam *rtftu Astg deribi.*

Watiya A§iq Geribi Saseneme jü tase dana Berziganizbasi u vana:

„Na tase xode biz, tu ke ri§ta kamcin suke, ebe na tase ra awe vila ke."

Berzingamzbasi taa hata Heleb sonu. Suka Helebi de thurrike xora tase vezenu u a tasa Saseneme ra awe kenu vıla. AşıqGerib citu ke tase venenu, tase desmde nas kenu. XıÎê tase berm u Bezirganbasi ra vanu:

"Ne bira, na tase, tasa mine Bezirganba0 ki, Asiq erib ra vanu:

"Deste wastiya tode jü kardia u desto bin de ki aguyu. Hae wastiya tu jilye bini de zeweznene, a ki newazena, Feqire ki howa raya tu ser pina. Veyve hao ser cinenu, a ki qebul nekena"

Asiq erib a deqa de veng'a Xiziri danu, cerenu Xizire bimbareki ver. Xiziro Tala, Xiziro kokim a deqa de yenu lewe AŞıq eribi, cira vanu ke:

"imane xu perocme u terrik'e mı ser ronise."

AşıqGerib nisenu terrike' Xizire kokımi. Techma ki Xiziro bimbarek vanu:

"pmane xu weke; maya tu cimu ra biya kor. Na herra ke bine lingane ostore rnı dera, na herre ra lape biz& u cebe xu ke. Tepia ra cimane maya xo ra ke, maya tu bena wes:'

Asiq erib ebe congire xora konu zerre. Qayt benu ke cline maya xu biye kor. Congire xu cenu u perda danu piru. Maya Apq Geribi ki vana ke:

"Ne bira bira, kamu uza? Nejdiye congire Apq Geribi meber Asiq Geribe ki vanu:

"De, dad; sanki ezi ki a§icie thyme. Thowa neken, meke, xore tene

Tedima ki herra Xizire kokimi cebe xora vezenu, kenu cimane maya xora. Qune maya Asiq Geribi bene wes. Tepia ra Apq erib mugirbe sodiri de sonu lewe Saseneme. Uza Saseneme re hire ten! cekuyu vanu:

"Ezu dUri ra amu

Tu dara zerrê mina

Eriga amnania"

Tepia ra ki congir cenenu, danu perda ro u konu tewt. Tewre AŞıqGeribi de Saseneme gulangane xu perda ser erzena, na rê. Asiq Gerib dorm& xode cerexinu, jhya de bine vanu. Saseneme xu erzena virana Asiq Geribi. Desto jü de kardi u i deste bini de ki agu estu.

A§iq erib a deqa heni ke congir cenenu, benu jê adire sun. Tewte Asiq Geribi de Saseneme ki miracle xu cena. Virani fine jhbini ra u pia ki miracle Mu bene di miradi.

Qeseykerdoge: Xatuna Qadi (90 serre dera)

Ca: Qerebel (Sevaz), Dewa Kemu - 2011

Qeyd: Tevfik Sahin

Redakte: Mesut Keskin

www.arsivakurde

Ders 3: Nail16 ta6 kes u Oyu ban kiqi ye qyalarm ismi

***Pi 4:* achn rinsiyeti**

Zazacada adin 2 cinsiyeti var: *eril ye di01.* Di§il sbzcijkler her zaman §u 3 ünlüyİe (vokalle) biter:

1. **-e** (son hecede vurgusuz): **armke —** hala: **a armka —** o haladir *Mikkat:* ***-e*** *soneki dUser,* ***—a*** *takittri*
2. **-i** (son hecede vurgusuz): **kardi** bigak: **na kardia** bu bigaktir *sesi kisa okunur, (kardyal gibi]*
3. **-a** (son hecede vurgulu): xonca — yuvarlak masa: **na xonowa —** bu masadir ***[-a*** *kaki*

***-a üniüsü* biten d4i1 stizciiklerin 5ctullatirdMasi:**

-a iinItistiyle di§il kelimeler gogul hali aldiginda Cinsiizti cki§Cip **—*ey*** sonekini

manga 4mangey inek - inekler **Ong 4 Ongy** kiz gocugu — kiz gocuklan

kesa 4 kesgy kaplumbaga **xono 4 xonvgy** (yuvarlak) masa - masalar

Dikkat: **Inv —a lie biten kelimeler erildir: *bra, va*** *(rtizgar), Ia (ip),* ***ga*** *(45kaz)* **gibi !**

www.arsivaydi.org

AllFt-lrma 2

ititfen alttaki stizdiklerin dokru olan kopp He drneklere &ire yaml *efornek: a kadita:* ***"ka4itte***

(defter)	(kagite)	***a ka#rta***
(krtab)	(qeleme)	
(aP)	(amike)	
(xal)	(xalike)	
(bon)	(sate)	
(lac)	(Ona)	***a jii genawa***
(Ober)	(masa)	
(O)	(xonga)	
(iskeme)	(sandalya)	
(130	(mae)	
(bra) ***o Woo***	(wae)	

www.arsivakurdi.org

Pore

Kadri KaragOz

= 80

po re po rô po rê po ra mı na na zer_ de

po rê rem ırr· her dê ____gi le dar ber ser____ de

pore pore pore
pora mina zerde

pore remne berde
gild dar u ber serde

pore sare xo suto
hito hona nemunno

derde pore ez werdo
zerre nu hewnto

pore sere mi dezeno
On'e, ez neweso

ko9ike awe bide
xere to mireso

pore por'e pore
Ona na mike

deste xo ra nude
*ime na &nuke

pore ti meberve
ez to ken veyvike

Orne : Kadri Karagaz

www.arsivakurdi.org

Foto: Devrim Tekinoğlu

www.arsivakurdi.org

via
rosemare derman